

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019

Prováděcí část Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2019

Zpracoval: Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje

24.5.2018

16.8.2018, 4.10.2018, 1.11.2018, 19.12.2018, 10.1.2019, 14.3.2019, 16.5.2019, 8.8.2019

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 25. 6. 2018, č. usnesení 0379/Z13/18

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 10. 9. 2018, č. usnesení 0422/Z14/18

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 5. 11. 2018, č. usnesení 0461/Z15/18

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 17. 12. 2018, č. usnesení 0503/Z16/18

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 7. 1. 2019, č. usnesení 0518/Z17/19

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 4. 2. 2019, č. usnesení 0538/Z18/19

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 8. 4. 2019, č. usnesení 0568/Z19/19

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 21. 6. 2019, č. usnesení 0614/Z20/19

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 9. 9. 2019, č. usnesení 0651/Z21/19

OBSAH

ÚVOD.....	4
1 TVORBA AKČNÍHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO ROK 2019 ...	6
1.1 Organizační zajištění	6
1.2 Postup zpracování	7
1.3 Harmonogram	8
2 VÝCHODISKA.....	10
2.1 Legislativa.....	10
2.2 Strategické dokumenty Zlínského kraje	10
3 ANALYTICKÁ ČÁST	11
3.1 Systémová opatření pro rok 2017.....	11
3.2 Věcná opatření pro rok 2017	14
3.2.1 Cílová skupina Senioři.....	14
3.2.2 Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením	16
3.2.3 Cílová skupina Rodiny s dětmi	20
3.2.4 Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením	22
3.3 Systémová opatření pro rok 2018.....	24
3.4 Věcná opatření pro rok 2018	24
3.4.1 Cílová skupina Senioři.....	24
3.4.2 Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením	25
3.4.3 Cílová skupina Rodiny s dětmi	25
3.4.4 Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením	25
3.5 Cílové skupiny	26
3.5.1 Senioři.....	27
3.5.2 Osoby se zdravotním postižením	30
3.5.3 Rodiny s dětmi	37
3.5.4 Osoby ohrožené sociálním vyloučením	40
4 FINANCOVÁNÍ ZÁKLADNÍ SÍŤE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	45
4.1 Srovnání skutečnosti roku 2017 se skutečností roku 2016 a s plánovaným finančním výhledem roku 2017	45
4.2 Aktualizace výhledu financování pro období 2018 – 2023	45
5 SYSTÉMOVÉ PRIORITY STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI	52

5.1	Systémové priority pro období 2016 – 2018.....	52
5.2	Systémové priority pro období 2019 – 2021.....	53
6	SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE PRO ROK 2019.....	56
6.1	Systém hodnocení sociálních služeb dle parametrů Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje.....	57
6.2	Proces hodnocení sociálních služeb dle parametrů Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje.....	58
7	ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ PRO ROK 2019.....	59
7.1	Rozvojové záměry poskytovatelů sociálních služeb Zlínského kraje	59
7.2	Přehled opatření Akčního plánu pro rok 2019 ve vazbě na priority a cíle Střednědobého plánu 2016 – 2019.....	62
7.3	Systémová opatření pro rok 2019.....	65
7.4	Věcná opatření pro rok 2019	69
7.4.1	Cílová skupina Senioři.....	69
7.4.2	Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením	71
7.4.3	Cílová skupina Rodiny s dětmi.....	74
7.4.4	Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	75
7.4.5	Další opatření	76
8	ZÁVĚR.....	78
9	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	79
10	SEZNAM TABULEK.....	80
11	SEZNAM PŘÍLOH	81

ÚVOD

Povinnost zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je dána zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Akční plán je prováděcí částí střednědobého plánu a slouží jako prostředek pro pravidelné sledování a vyhodnocování priorit a opatření stanovených ve střednědobém plánu s cílem definovat rozvojovou strategii v oblasti sociálních služeb pro daný rok a aktualizovat stávající krajskou síť sociálních služeb, aby lépe reflektovala potřeby občanů kraje. Prostřednictvím akčních plánů tak dochází k průběžné modifikaci nastavené a podporované Základní sítě sociálních služeb (dále také „Základní síť“), Dočasné sítě sociálních služeb (dále také „Dočasná síť“) a Zásobníku rozvojových záměrů pro rok 2019 (dále také „Zásobník“), včetně jejich definic a principů fungování.

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019 (dále jen „Akční plán pro rok 2019“) je čtvrtou prováděcí částí Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2019 (dále jen „Střednědobý plán 2016 – 2019“). Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2018 (dále jen „Střednědobý plán 2016 – 2018“) byl prodloužen o jeden rok a tento posun byl schválen dopisem Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 2. 2018.

Akční plán pro rok 2019 je členěn do sedmi hlavních kapitol, které představují tvorbu celého dokumentu. Významnou kapitolu představuje jeho analytická část (3. kapitola), ve které je vyhodnoceno naplnění opatření formulovaných na rok 2017. Součástí této kapitoly je rovněž revize významnosti potřeb osob žijících v nepříznivé sociální situaci, a to pro jednotlivá území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“). Jedná se o definice potřeb, které byly upřesněny pro rok 2019, a které jsou řešitelné sociálními službami. Snahou bylo vydefinovat potřeby přes všechny situace a následně byly rozděleny na potřeby, které lze uspokojit (tzn. jsou řešitelné) sociálními službami a ty, které sociálními službami řešit nelze a mají meziresortní přesah. Pro úplnost byla do dokumentu zapracována podkapitola mapující navrhovaná opatření vydefinovaná na rok 2018. Čtvrtá kapitola informuje o finančním výhledu Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb do roku 2023, a to v návaznosti na vývoj skutečných nákladů a predikci nákladů budoucích.

Na základě hodnocení stávajících sociálních služeb (proces hodnocení je popsán v 6. kapitole) a rozvojových záměrů byla pro rok 2019 sestavena Základní síť, Dočasná síť a Zásobník, tedy 3 přílohy, které jsou nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Kapitola první „Tvorba akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019“ popisuje organizační strukturu, která byla zapojena do tvorby Akčního plánu pro rok 2019 včetně úkolů členů týmů, dále stručně shrnuje postup zpracování dle jednotlivých fází dokumentu a kapitolu uzavírá harmonogram tvorby Akčního plánu pro rok 2019.

Základní vymezení legislativního rámce a strategických dokumentů jsou popsány v kapitole druhé „Východiska“.

Kapitola třetí „Analytická část“ je obsáhlá a zahrnuje několik oblastí. První je vyhodnocení plánovaných opatření pro rok 2017 (systémových i věcných). V akčním plánu pro daný rok jsou přesně vydefinována jednotlivá opatření, a to včetně odpovědnosti, konkrétních výstupů a předpokládaných nákladů a zdrojů jejich krytí (je to obsahem kapitoly sedm). V této kapitole je provedeno jejich vyhodnocení včetně posouzení, zda bylo dosaženo plánovaných výstupů. Data pro vyhodnocení byla použita

z aplikace KISSoS. V této kapitole je také popsáno čeho by mělo být dosaženo v roce 2018, a to především pro kontinuitu popisu vyhodnocování. Další oblastí této kapitoly jsou vždy pro každou cílovou skupinu definice potřeb, komentáře k prioritizaci potřeb pro rok 2019 za SO ORP jako celek, kapacity v Základní síti a meziresortní potřeby.

Ve čtvrté kapitole jsou uvedeny informace k financování sociálních služeb, a to včetně skutečných nákladů za období 2012 – 2017 a předpokládaných nákladů za období 2018 – 2023. Nezbytnou součástí je podrobnější popis jednotlivých zdrojů financování včetně vývoje a trendů, které je ovlivňují.

V páté kapitole jsou uvedeny systémové priority pro období 2016 – 2018 a nově je tato kapitola doplněna o systémové priority pro 2019 – 2021, které byly zveřejněny pro sběr rozvojových záměrů pro rok 2019.

Akční plán pokračuje šestou kapitolou, kde jsou definovány jednotlivé sítě sociálních služeb a Zásobník včetně základních informací pro jejich tvorbu a zdroje financování. V této kapitole je popsán postup pro vstup do Základní sítě a Dočasné sítě, systém hodnocení sociálních služeb včetně parametrů, podle kterých jsou sociální služby hodnoceny, z jakých dat se pro hodnocení vychází a popis postupu hodnocení. Na závěr kapitoly je uvedena statistika o počtu hodnocených sociálních služeb pro rok 2019.

Poslední, sedmá, kapitola se zaměřuje na doplnění informací pro Základní síť a Dočasnou síť. Je zde jako první popsán proces podávání rozvojových záměrů včetně okruhů hodnocení. Dále je popsán proces práce se Základní sítí a Dočasnou sítí a postup pro jejich aktualizaci. Aby bylo možné přehledně popsat návaznost opatření na specifické cíle Střednědobého plánu 2016 – 2019 je jako první zpracována tabulka s uvedením cílů, cílových skupin a priorit a na to navazujících opatření pro rok 2019. Na tuto tabulku navazuje podrobný přehled jednotlivých systémových opatření a věcných opatření dle cílových skupin. Opatřením je popsán konkrétní krok, který má být v roce 2019 realizován, aby byla úspěšně naplněna vize a cíle Střednědobého plánu 2016 – 2019, a to včetně kvantifikace výstupů, předpokládaných nákladů a zdrojů a odpovědnosti. U každé cílové skupiny jsou také uvedena krajská témata pro rok 2019.

1 TVORBA AKČNÍHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO ROK 2019

Tvorba Akčního plánu pro rok 2019 vychází ze Střednědobého plánu 2016 – 2018, který byl prodloužen o rok, na období 2016 – 2019.

Na tvorbě Akčního plánu pro rok 2019 vzájemně spolupracovali zástupci obcí, zástupci poskytovatelů sociálních služeb a pracovníci odboru sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje (dále také „odbor SOC KÚZK“). Zapojení uživatelů sociálních služeb, včetně veřejnosti, proběhlo v rámci veřejného připomínkování.

První kapitola představuje organizační zajištění tvorby Akčního plánu pro rok 2019, postup jeho zpracování, který je pak schematicky znázorněn harmonogramem konkrétních činností.

1.1 Organizační zajištění

Plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro účely tvorby Základní sítě, Dočasné sítě a Zásobníku pro rok 2019 organizačně zajišťovaly čtyři na sobě závislé subjekty složené ze zástupců samospráv a poskytovatelů sociálních služeb:

- **13 pracovních skupin SO ORP**, složením:
 - 3 – 4 zástupci SO ORP
 - 4 zástupci poskytovatelů sociálních služeb v členění dle cílových skupin (Senioři, Osoby se zdravotním postižením, Rodiny s dětmi, Osoby ohrožené sociálním vyloučením)
 - 3 – 4 zástupci KÚZK (pracovníci odboru SOC KÚZK)
- **Pracovní skupina kontaktních pracovníků za SO ORP složená z koordinátorů SO ORP a pracovníků SOC KÚZK.**
- **Zpracovatelský tým**, složený z pracovníků odboru SOC KÚZK
- **Tým pro dohodu**, složením:
 - 13 politických zástupců ORP
 - 1 radní Zlínského kraje pro sociální oblast
 - 3 zástupci odboru SOC KÚZK
 - 4 zástupci KÚZK s poradním hlasem – vedoucí oddělení organizačních činností a neziskového sektoru, odbor Kancelář hejtmána; vedoucí odboru školství, mládeže a sportu; vedoucí oddělení koncepcí a analýz, odbor strategického rozvoje kraje; vedoucí odboru zdravotnictví

Úkolem pracovních skupin SO ORP bylo:

- Zjišťování, resp. revize, potřeb jednotlivých cílových skupin, které nejsou na daném území SO ORP dostatečně uspokojovány.

- Participace na vyhodnocení potřebnosti rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb pro rok 2019 v rámci SO ORP.
- Priorizace rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb.

Úkolem pracovní skupiny kontaktních pracovníků za SO ORP bylo:

- Sladění procesů tvorby Střednědobého plánu 2016 – 2019.

Úkolem Zpracovatelského týmu bylo:

- Koordinace pracovních skupin SO ORP a Týmu pro dohodu.
- Zpracování a analýza výstupů ze 13 pracovních skupin SO ORP.
- Administrace hodnocení sociálních služeb pro zařazení do Základní sítě a Dočasné sítě pro rok 2019.
- Administrace sběru a hodnocení rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb pro rok 2019.
- Tvorba dokumentu Akční plán pro rok 2019, definování Základní sítě, Dočasné sítě a Zásobníku pro rok 2019 v souladu se strategiemi a potřebami území Zlínského kraje a výstupu pracovních skupin a nastavení financování.

Úkolem Týmu pro dohodu bylo:

- Projednání výstupů z analytické části.
- Projednání specifik sociálních služeb a rozvojových záměrů.
- Projednání připomínek z veřejného připomínkového řízení Akčního plánu pro rok 2019 a vyjádření stanoviska pro Zastupitelstvo Zlínského kraje.

Ke konci roku 2015 vznikla **pracovní skupina Donátoři** ve složení 14 zástupců obcí a 2 zástupců Zlínského kraje jako platforma pro naplnění systémové priority č. 2 „Vytvoření rámce participace obcí a kraje jako veřejných zadavatelů na zajištění potřeb osob daného území prostřednictvím sociálních služeb“ Střednědobého plánu 2016 – 2019.

Od vzniku této pracovní skupiny se uskutečnilo pět setkání zástupců obcí a Zlínského kraje za účelem zmapování možností zapojení obcí do financování sociálních služeb.

1.2 Postup zpracování

Tvorba Akčního plánu pro rok 2019 probíhala fází přípravnou, analytickou, návrhovou, připomínkovací a schvalovací.

Přípravná fáze představovala stanovení časového plánu práce, nastavení organizační struktury (oproti předchozímu roku doznala minimálních změn) a přípravu relevantních materiálů pro jednání pracovních skupin SO ORP a Týmu pro dohodu.

Předmětem **analytické fáze** byla jednak aktualizace vyhodnocení naplňování opatření Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2017 (dále jen „Akční plán pro rok 2017“), dále vyhodnocení naplňování opatření Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji

pro rok 2018 (dále jen „Akční plán pro rok 2018“), který je součástí Střednědobého plánu 2016 – 2019, a jednak revize priorit potřeb osob žijících v nepříznivé sociální situaci v jednotlivých SO ORP vymezených dle cílových skupin a vydefinovaných ve Střednědobém plánu 2016 – 2019. Nedílnou součástí analytických prací byla rovněž ekonomická analýza nákladů Základní sítě a Dočasná síť.

V **návrhové fázi** byla na základě analytických výstupů vydefinována opatření pro Akční plán pro rok 2019 v rámci jednotlivých priorit Střednědobého plánu 2016 – 2019. Součástí návrhové fáze bylo zároveň vyhodnocení stávajících sociálních služeb a rozvojových záměrů a na základě těchto hodnocení byly vytvořeny Základní síť, Dočasná síť a Zásobník pro rok 2019. Dále byla provedena finanční kalkulace jednotlivých opatření Akčního plánu pro rok 2019 a nastaven aktuální finanční výhled na období 2018 – 2023.

V rámci **připomínkové fáze** byl návrh Akčního plánu pro rok 2019 zveřejněn na webových stránkách Zlínského kraje k veřejnému připomínkování. Informace o zveřejnění byla rozeslána elektronicky, jak aktérům v procesu tvorby Akčního plánu pro rok 2019, tak poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji, zástupcům obcí a členům Výboru sociálního Zastupitelstva Zlínského kraje.

Po vypořádání připomínek Tým pro dohodu byl dokument v rámci **schvalovací fáze** předložen k projednání Radě Zlínského kraje a Výboru sociálnímu Zastupitelstva Zlínského kraje. Následně byl předložen ke schválení Zastupitelstvu Zlínského kraje.

V průběhu roku 2019 je v opodstatněných případech možné schválený Akční plán pro rok 2019 aktualizovat. Aktualizace musí projít standardním schvalovacím procesem.

1.3 Harmonogram

Níže uvedená tabulka znázorňuje přehled jednotlivých fází tvorby Akčního plánu pro rok 2019, včetně doby jejich realizace a popisu aktivit s nimi spojených.

Č.	FÁZE	OBDOBÍ	POPIS AKTIVIT
1	Přípravná	Červenec/Listopad 2017	Strategie tvorby dokumentu
2	Analytická	Červen 2017	Koordinační schůzka s vedoucími sociálních odborů na SO ORP
		Červenec 2017	Meziresortní setkání s pracovníky Odboru zdravotnictví, Odboru Kanceláře hejtmana, Odboru strategického rozvoje kraje kvůli meziresortním přesahům
		Září 2017	Jednání pracovní skupiny kontaktních pracovníků za SO ORP k definicím potřeb
		Říjen/Listopad 2017	Jednání pracovních skupin SO ORP za účelem revize vydefinovaných potřeb na jejich území

Č.	FÁZE	OBDOBÍ	POPIS AKTIVIT
		Listopad 2017	Jednání pracovní skupiny kontaktních pracovníků za SO ORP k systému podávání a hodnocení rozvojových záměrů
		Listopad/Prosinec 2017	Zpracování analýzy revidovaných potřeb dle cílových skupin
		Únor/Březen 2018	Zpracování ekonomické analýzy
		Březen/Duben 2018	Vyhodnocení opatření Zlínského kraje za rok 2017
3	Návrhová	Prosinec/Únor 2018	Podávání rozvojových záměrů sociálních služeb na rok 2019
		Leden/Únor 2018	Hodnocení rozvojových záměrů sociálních služeb na rok 2019
		Březen 2018	Jednání pracovních skupin SO ORP za účelem prioritizace rozvojových záměrů
		Únor/Březen 2018	Hodnocení sociálních služeb dle parametrů Základní sítě a Dočasné sítě
		Březen/Duben 2018	Aktualizace výhledu financování 2018 – 2023
		Duben 2018	Definice opatření na rok 2019
		Březen/Duben 2018	Zásady financování Základní sítě a Dočasné sítě pro rok 2019
		Duben 2018	Vymezení Základní sítě, Dočasné sítě a Zásobníku pro rok 2019
4	Připomínkový	Květen 2018	Veřejné připomínkování/vypořádání připomínek
5	Schvalovací	Květen/Červen 2018	Schvalování dokumentu v orgánech kraje

2 VÝCHODISKA

2.1 Legislativa

Základní vymezení legislativního rámce a strategických dokumentů pro oblast sociálních služeb na mezinárodní, národní a krajské úrovni je obsaženo ve Střednědobém plánu 2016 – 2019.

Základní legislativní rámec je na národní úrovni tvořen zákonem o sociálních službách a vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška“). Zákon o sociálních službách byl ode dne své účinnosti stanovené ke dni 1. 1. 2007 následně třicetkrát novelizován. Návrh velké novelizace zákona o sociálních službách nebyl v roce 2017 Parlamentem České republiky schválen. Poslední novelizace vyhlášky byla provedena vyhláškou č. 387/2017 Sb.

2.2 Strategické dokumenty Zlínského kraje

V roce 2016 byl na úrovni Zlínského kraje přijat jeden strategický dokument, a to Krajský plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Zlínského kraje na období 2017 – 2020 (dále jen „Krajský plán podpory“), který byl schválen Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 21. 9. 2016, usnesením č. 0780/Z23/16. V něm uvedená opatření týkající se sociálních služeb byla implementována do Akčního plánu pro rok 2019, který je prováděcím dokumentem Střednědobého plánu 2016 – 2019.

Výchozím programovým dokumentem Krajského plánu podpory je Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením přijatý na období 2015 – 2020. Cílem Krajského plánu podpory je v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením a Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2015 – 2020 naplňovat státní politiku podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v situaci, kdy přes mnohá pozitiva realizovaná ve prospěch rovných příležitostí zůstává množství nedořešených, přehlížených a zanedbaných témat, která znesnadňují přirozenou integraci osob se zdravotním postižením do společnosti, snižují kvalitu jejich života a přispívají tak k jejich nerovnému postavení ve společnosti.

Akční plán pro rok 2019 je v souladu se základním koncepčním dokumentem Zlínského kraje, tedy se Strategií rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, konkrétně s cílem 2.3 Zefektivnit síť sociálních služeb na základě skutečné poptávky.

Dne 6. 11. 2017 byla schválena Zastupitelstvem Zlínského kraje, usnesením č. 0228/Z09/17, „Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2018 – 2022“.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část představuje v rámci kapitol 3.1 a 3.2 vyhodnocení opatření, a to jak systémových tak věcných. Hodnocení vychází z porovnání vydefinovaných opatření uvedených v Akčním plánu pro rok 2017, který je prováděcím dokumentem Střednědobého plánu 2016 – 2019, se skutečností roku 2017. Akční plán pro rok 2017, resp. opatření v něm obsažená, reflektují vývojové trendy na území Zlínského kraje v řešených tematických oblastech.

Pro úplnost je uveden v kapitolách 3.3 a 3.4 i předpokládaný stav plnění věcných a systémových opatření, která byla definována pro rok 2018.

Kapitola 3.5 seznamuje s výsledky revize prioritace potřeb osob v nepříznivé sociální situaci na jednotlivých územích SO ORP. V rámci každé cílové skupiny jsou tyto potřeby podrobněji popsány, každá z těchto cílových skupin je rovněž doplněna přehledem počtu kapacit sociálních služeb zařazených v Základní síti pro rok 2018, a to pro každý SO ORP.

3.1 Systémová opatření pro rok 2017

Následující přehled obsahuje informace o opatřeních Akčního plánu pro rok 2017. V úvodní části jsou konkrétní systémová opatření pro rok 2017, kterými byly naplňovány systémové priority.

Systémová opatření, kterými se realizují systémové priority Střednědobého plánu 2016 – 2019, jsou průběžně úspěšně realizována.

Jako standardní nástroj pro udržitelný rozvoj Základní sítě sociálních služeb Zlínského kraje probíhá financování sociálních služeb prostřednictvím „Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje pro rok 2018“.

Jednotlivé moduly v aplikaci KISSoS byly v roce 2017 dokončeny a jsou postupně ověřovány a nasazovány do ostrého provozu.

Probíhá realizace individuálních projektů Zlínského kraje, a to projekt „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“, dále projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji II“ a projekt „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“.

V rámci realizace individuálních projektů je také podporováno zvyšování kompetencí pracovníků prostřednictvím vzdělávacích kurzů.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.	Udržitelný rozvoj Sítě sociálních služeb Zlínského kraje	1.S Financování dostupnosti Sítě sociálních služeb Zlínského kraje v roce 2017	ANO

Požadavek Zlínského kraje o dotaci ze státního rozpočtu (MPSV) byl ve výši 819 660 000 Kč, po navýšení dotace ze státního rozpočtu Zlínskému kraji na základě Dodatku č. 1 k Rozhodnutí MPSV (06/2017)

a Dodatku č. 2 k Rozhodnutí MPSV (10/2017) Zlínský kraj obdržel 768 713 677 Kč, což je 93,78 % z požadavku na rok 2017.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.	Vytvoření rámce participace obcí a kraje jako veřejných zadavatelů na zajištění potřeb osob daného území prostřednictvím sociálních služeb	2.S Podpora při nastavování koordinace financování na úrovni území obcí	ANO ČÁSTEČNĚ

V roce 2017 byly naplánovány a v roce 2018 se uskutečnily další 2 semináře, a to seminář „PRÁVNÍ RÁMEC FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB“ pro poskytovatele a seminář „ÚLOHA A POSTAVENÍ OBCE V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB“ pro Zastupitele Zlínského kraje a zástupce obcí Zlínského kraje.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.	Podpora vzniku a rozvoje zejména terénních a ambulantních služeb a služeb komunitního typu v místech, kde osoby žijí	3.S Financování rozvoje vybraných druhů sociálních služeb podporujících integraci osob se zaměřením na získávání dovedností a znalostí potřebných pro zvýšení jejich zaměstnatelnosti	ANO

Realizace individuálního projektu ZK „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“ úspěšně pokračuje a v roce 2017 byl podpořen rozvoj pro sociálně terapeutické dílny o 9,20 průměrného počtu přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči – dále jen „úvazek v PP“ (poskytovatel Kamarád Rožnov o.p.s., Oblastní charita Uherský Brod, Charita Slavičín a Oblastní charita Uherské Hradiště) a vznik nové služby poskytovatele Diakonie ČCE – středisko CESTA v kapacitě 2,00 úvazku v PP od 1. 7. 2017. Rozvoj sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (poskytovatel Maltézská pomoc, o.p.s.) byl podpořen o 1,00 úvazek v PP. Rozvoj u služeb druhu osobní asistence a sociální rehabilitace nebyl podpořen.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
5.	Podpora rozvoje sociální práce, přístupů a metod posilujících kompetence osob k řešení nepříznivé sociální situace a interdisciplinární spolupráce	5.S.1 Projekt Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji Realizace workshopů a seminářů v oblasti sociálně-právní ochrany dětí napříč resorty a profesemi	ANO

Stáže pro pracovníky transformovaných zařízení (konkrétně pracovníky Dětského domova Liptál v Středisku výchovné péče Slaný) proběhla v lednu 2017 a v únoru 2017 proběhly i workshopy s participující organizací z Nizozemí. Byl realizován výcvik na řešení orientovaného přístupu v období únor – březen 2017. Proběhl Interdisciplinární workshop na téma "Dítě s handicapem" v březnu 2017 a v dubnu 2017 byla realizace ukončena závěrečnou konferencí. Zdroje financování jsou EHP Norské fondy 80 %, Zlínský kraj 20 % (do 30. 4. 2017).

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
5.	Podpora rozvoje sociální práce, přístupů a metod posilujících kompetence osob k řešení nepříznivé sociální situace a interdisciplinární spolupráce	5.S.2 Zvyšování kompetencí pracovníků sociálních služeb, Zlínského kraje a obcí v procesu transformace a deinstitucionalizace a principů normality dětí napříč resorty a profesemi	ANO

V roce 2016 byl realizovaný kurz Transformace a deinstitucionalizace, kurz proběhl ve třech bězích, a to 1. běh ve dnech 2. 11. – 3. 11. 2016, 10. 11. – 11. 11. 2016 a 16. 11. 2016, 2. běh ve dnech 14. 11. – 15. 11. 2016, 24. 11. – 25. 11. 2016 a 30. 11. 2016, 3. běh ve dnech 28. 11. – 29. 11. 2016, 8. 12. – 9. 12. 2016 a 15. 12. 2016. Kurz v rozsahu 40 hodin byl rozdělen do tří částí (2x 2denní – 32 h + 1 den – 8 h), kurzů se zúčastnilo celkem 54 osob, z toho zaměstnanců ze zařízení sociálních služeb v počtu 32, 13 sociálních pracovníků z obcí s rozšířenou působností, 5 nově školených odborníků ve Zlínském kraji a 4 zástupci Krajského úřadu Zlínského kraje. Vzhledem k personálnímu vývoji došlo ke snížení počtu účastníků o 2 a školení bylo realizováno pro všechny pracovníky, pro které bylo nastaveno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
6.	Rozvoj nástrojů měření efektivity Sítě sociálních služeb Zlínského kraje	6.S Aplikace KISSoS je prostředím, v němž je realizován proces plánování, financování a řízení sítě sociálních služeb	ANO

V roce 2017 (červen – říjen) proběhlo 18 pracovních skupin k revizi metodik pro výkaznictví aplikace KISSoS (benchmarkingové skupiny) a z výstupů těchto skupin vznikly aktualizace metodik s účinností od 1. 1. 2018. Účastníci pracovních skupin byli zástupci kraje a poskytovatelů sociálních služeb.

3.2 Věcná opatření pro rok 2017

Věcná opatření pro rok 2017 byla tvořena opatřeními, která se zaměřují na zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje a systémovými opatřeními, jejichž cílem je plnění průřezového tématu v rámci priorit cílové skupiny.

3.2.1 Cílová skupina Senioři

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.1.	Podpora transformace stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory na služby pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby	1.1.1 Snížení počtu lůžek služby domovů pro seniory, zvýšení počtu lůžek domovů se zvláštním režimem	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem měl být vznik 67 lůžek služby pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby a pokles 75 lůžek stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory. Realizátorem měli být poskytovatelé Domov pro seniory Lukov, příspěvková organizace, "HVĚZDA z.ú.", Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace (Domov pro seniory Uherské Hradiště) a Diakonie ČCE – hospic CITADELA. Do Základní sítě bylo zařazeno 35 lůžek v roce 2017 a dalších 59 lůžek je plánováno na rok 2018. V domovech pro seniory byl pokles 35 lůžek v roce 2017 a pokles dalších 90 lůžek je plánován na rok 2018. Opatření bylo splněno částečně a jeho realizace bude pokračovat i v roce 2018.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu	1.3.1 Podpora záměru vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve Valašské Polance*	ANO ČÁSTEČNĚ

* Opatření přechází z roku 2016.

Výstupem měl být podpořený investiční záměr vzniku 20 lůžek pobytové sociální služby (náhrada kapacit utlumeného Domova pro seniory Podlesí). Projektová žádost byla podána do dotačního titulu MPSV, ale projekt nebyl podpořen. Projekt bude přepracován, podán znovu a opatření zůstává pro rok 2019.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu	1.3.2 Podpora záměru vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve Vsetíně*	ANO ČÁSTEČNĚ

* Opatření přechází z roku 2016 – snížení z 18 lůžek na 15 lůžek – s vazbou na opatření 1.3.3 Akčního plánu pro rok 2017.

V průběhu roku 2018 bude dokončena výstavba Domova pro seniory (poskytovatel Diakonie ČCE – středisko Vsetín) a 18 lůžek bude zařazeno do Základní sítě sociálních služeb pro rok 2019.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu	1.3.3 Podpora záměru vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve Vsetíně	ANO

Výstupem bylo navýšení kapacit Domova Jabloňová o 3 lůžka služby druhu domovy se zvláštním režimem (náhrada kapacit utlumeného Domova pro seniory Podlesí), v odpovědnosti poskytovatele Diakonie ČCE – středisko Vsetín. V roce 2017 byla zařazena do Základní sítě kapacita 3 lůžka služby druhu domovy se zvláštním režimem poskytovatele Diakonie ČCE – středisko Vsetín (Domov Jabloňová). Opatření bylo splněno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.4.	Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb	1.4.1 Podpora časové dostupnosti pečovatelské služby v ORP Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Luhačovice, Uherský Brod, Valašské Klobouky	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem opatření mělo být v roce 2017 zvýšení počtu hodin v přímé péči (dále také „hodin PP“) včetně cesty u služby druhu pečovatelská služba minimálně o 4 945 hodin PP/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem, Charita Holešov, Charita Luhačovice (do 31. 8. 2017 Charita Svaté rodiny Luhačovice), Oblastní charita Uherský Brod, Sociální služby Města Bojkovice, příspěvková organizace a Charita Valašské Klobouky. Za rok 2016 bylo vykázáno v SO ORP Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Luhačovice, Uherský Brod a Valašské Klobouky za uvedené poskytovatele 86 982 hodin PP a za rok 2017 bylo vykázáno 88 331 hodin PP.

V roce 2017 byla navýšena kapacita o 0,50 úvazku v PP u poskytovatele Charita Holešov, o 1,04 úvazku v PP u poskytovatele Charita Luhačovice (do 31. 8. 2017 Charita Svaté rodiny Luhačovice), od 1. 7. 2017 navýšení kapacity o 0,11 úvazku v PP u poskytovatele Charita Valašské Klobouky, dále o 1,50 úvazku

v PP u poskytovatele Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem, o 1,00 úvazku v PP u poskytovatele Oblastní charita Uherský Brod a o 0,9 úvazku v PP u poskytovatele Sociální služby města Bojkovice, příspěvková organizace. Opatření bylo splněno částečně, protože byl zvýšen počet hodin PP o 1 349.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
1.4.	Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb	1.4.2 Podpora časové dostupnosti osobní asistence v ORP Bystřice pod Hostýnem	NE

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin v přímé péči včetně cesty u služby druhu osobní asistence minimálně o 990 hodin PP/rok, v odpovědnosti poskytovatele Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem. V roce 2017 byl navýšen podporovaný úvazek poskytovatele Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem o 1,00 úvazku v PP, ale toto navýšení se dosud nepromítlo v navýšení počtu hodin PP, kde je naopak pokles vykazovaných hodin mezi lety 2016 a 2017, a to o 473 hodin PP.

3.2.2 Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.1	Podpora integrace osob s duševním onemocněním formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb	2.1.1 Vznik pobytové služby sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním v ORP Zlín	NE

Výstupem měla být podpora 7 lůžek služby druhu sociální rehabilitace, v odpovědnosti poskytovatele Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s. (do 31. 12. 2016 Centrum služeb postiženým Zlín, obecně prospěšná společnost). Pobytová sociální rehabilitace měla vzniknout k 1. 11. 2017, ale dosud nevznikla. Opatření nebylo realizováno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.2	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území	2.2.1 Realizace individuálního projektu Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji	ANO

Výstupem bylo vytvoření minimálně 10 transformačních plánů a vznik kapacit služby druhu chráněné bydlení, v odpovědnosti zařízení zřizovanými Zlínským krajem, Odbor sociálních věcí KÚZK. V roce 2017 bylo vytvořeno 11 transformačních plánů, které byly schváleny Radou Zlínského kraje v roce 2017 a 2018.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.2	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území	2.2.2 Snížení kapacit ústavních pobytových služeb domovů pro osoby se zdravotním postižením, nárůst kapacit chráněného bydlení v ORP Bystřice pod Hostýnem a Uherské Hradiště	ANO

Výstupem mělo být snížení kapacity o 30 lůžek služby druhu domovy pro osoby se zdravotním postižením a vznik 27 lůžek služby druhu chráněné bydlení, v odpovědnosti poskytovatele Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace (zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Javorník Chvalčov, Domov pro osoby se zdravotním postižením Staré Město, Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice na Bělince, Domov pro osoby se zdravotním postižením Medlovice). V roce 2017 byla snížena kapacita u poskytovatele Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace v zařízeních Domov pro osoby se zdravotním postižením Javorník Chvalčov, Domov pro osoby se zdravotním postižením Staré Město, Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – na Bělince, Domov pro osoby se zdravotním postižením Medlovice o 18 lůžek a vzniklo 19 lůžek chráněného bydlení, z toho 11 lůžek v zařízení Chráněné bydlení Luhačovice a 8 lůžek v zařízení Chráněné bydlení Kroměříž. Do zařízení Chráněné bydlení Luhačovice přecházeli 3 uživatelé ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Zborovice, 3 uživatelé ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Buchlovská, 1 uživatel ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad-Vincentinum, 2 uživatelé ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Staré Město a 2 uživatelé ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – Na Bělince. Do zařízení Chráněné bydlení Kroměříž přecházelo všech 8 uživatelů ze zařízení Domov pro osoby se zdravotním postižením Zborovice.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.1 Vznik nových kapacit služeb sociálně terapeutických dílen v ORP Uherské Hradiště a Valašské Klobouky	ANO

Výstupem mělo být zajištění minimálně 2 915 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Oblastní charita Uherské Hradiště a Charita Slavičín (do 31. 8. 2017 Charita sv. Vojtěcha Slavičín). V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Charita Slavičín o 2,30 úvazku v PP a poskytovatele Oblastní charita Uherské Hradiště o 3,00 úvazku v PP. Toto navýšení se promítlo v navýšení počtu kontaktů, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo u těchto dvou poskytovatelů vykázáno 3 249 kontaktů. Výstup byl plánován ve výši 2 915 kontaktů/rok. Opatření bylo úspěšně realizováno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.2 Zvýšení kapacit služeb sociálně terapeutických dílen v ORP Rožnov pod Radhoštěm a Uherský Brod	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu kontaktů minimálně o 2 145 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Kamarád Rožnov o.p.s. a Oblastní charita Uherský Brod. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Kamarád Rožnov o.p.s. o 1,01 úvazku v PP a poskytovatele Oblastní charita Uherský Brod o 2,89 úvazku v PP. Toto navýšení se promítlo v navýšení počtu kontaktů, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo u těchto dvou poskytovatelů vykázáno o 960 kontaktů více než v roce 2016. Výstup (zvýšení počtu kontaktů) byl plánován ve zvýšení min. o 2 145 kontaktů/rok. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plně plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.3 Vznik nových kapacit chráněného bydlení v ORP Kroměříž	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem měla být podpora 9 lůžek služby druhu chráněné bydlení, v odpovědnosti poskytovatele Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace. V roce 2017 vzniklo chráněné bydlení v kapacitě 8 lůžek a realizaci opatření zajistil poskytovatel Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.4 Zvýšení kapacity služby centra denních služeb v ORP Luhačovice	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin v přímé péči minimálně o 772 hodin PP/rok, v odpovědnosti poskytovatele Charita Slavičín (do 31. 8. 2017 Charita sv. Vojtěcha Slavičín). V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Charita Slavičín o 1,17 úvazku v PP, ale dosud se toto navýšení nepromítlo v navýšení počtu hodin PP. Výstup (zvýšení počtu hodin PP) byl plánován ve zvýšení min. o 772 hodin PP/rok. V ukazateli „počet hodin přímé péče všech pracovníků v přímé péči podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů za sledované období“ došlo k mírnému poklesu mezi lety 2016 a 2017 o 56 hodin PP a je hodnoceno jako částečně splněno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.5 Zvýšení kapacity služby podpora samostatného bydlení v ORP Otrokovice	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin v přímé péči minimálně o 990 hodin PP/rok, v odpovědnosti poskytovatele NADĚJE, pobočka Otrokovice a Vsetín. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele NADĚJE, pobočka Otrokovice a Vsetín o 1,00 úvazku v PP. Toto navýšení se promítlo v navýšení počtu hodin PP. Výstup (zvýšení počtu hodin PP) byl plánován ve zvýšení min. o 990 hodin PP/rok. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty, ale zvýšení o 390 hodin PP/rok.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.6 Zvýšení kapacity sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v ORP Vsetín a Valašské Meziříčí	NE

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin intervencí o 693 hodin intervencí/rok, v odpovědnosti poskytovatele Auxilium o.p.s. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Auxilium o.p.s. o 0,70 úvazku v PP pro území Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín, ale dosud se toto navýšení nepromítlo v navýšení počtu hodin intervencí. Výstup (zvýšení počtu hodin intervencí) byl plánován ve zvýšení min. o 693 hodin intervencí/rok, ale tohoto nebylo dosaženo. Opatření nebylo splněno, protože za sledované období došlo k poklesu mezi lety 2016 a 2017 o 482 hodin intervencí/rok a nebylo dosaženo plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.3	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.7 Zvýšení kapacity tlumočnické služby ve Zlínském kraji	ANO

Výstupem mělo být zvýšení počtu kontaktů minimálně o 122 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatele Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, o.p.s. o 0,74 úvazku v PP pro celý Zlínský kraj. Toto navýšení se promítlo v navýšení počtu kontaktů, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo vykázáno o 624 kontaktů více než v roce 2016. Výstup (zvýšení počtu kontaktů) byl plánován ve zvýšení min. o 122 kontaktů/rok. Opatření bylo splněno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
2.4	Podpora pro pečující osoby	2.4.1 Vznik kapacit služby odborné sociální poradenství pro pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zajištění minimálně 1 540 hodin intervencí/rok, v odpovědnosti poskytovatele Diakonie ČCE – středisko ve Valašském Meziříčí. Služba druhu odborné sociální poradenství poskytovatele Diakonie ČCE – středisko ve Valašském Meziříčí vznikla od 1. 2. 2017 v kapacitě 2,00 úvazku v PP. Služba vykázala 753 hodin intervencí za rok 2017. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty.

3.2.3 Cílová skupina Rodiny s dětmi

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.1	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb	3.1.1 Zvýšení kapacit služeb rané péče na území Zlínského kraje	ANO

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin intervencí minimálně o 1 147 hodin intervencí/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s. a Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s. o 1,23 úvazku v PP a poskytovatele Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. o 0,26 úvazku v PP, u obou poskytovatelů se jedná o celé území Zlínského kraje. Toto se promítlo v navýšení počtu hodin intervencí, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo u těchto dvou poskytovatelů vykázáno o 1 830 hodin intervencí více než v roce 2016. Výstup (zvýšení počtu hodin intervencí) byl plánován ve zvýšení min. o 1 147 hodin intervencí/rok. Opatření bylo splněno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.1	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb	3.1.2 Vznik nových kapacit nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v ORP Kroměříž	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zajištění minimálně 1 155 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatele Společnost Podané ruce o.p.s. Služba druhu nízkoprahové zařízení pro děti a mládež poskytovatele Společnost Podané ruce o.p.s. zahájila činnost 1. 1. 2017 v kapacitě 1,50 úvazku v PP. Služba vykázala 946 kontaktů za rok 2017. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.1	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb	3.1.3 Rozšíření kapacit nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v ORP Holešov, Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky	NE

Výstupem mělo být zvýšení počtu kontaktů minimálně o 4 081 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Charita Holešov, R-Ego, z.s., Unie Kompas, Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při Nadaci Jana Pivečky, o.p.s. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Charita Holešov o 0,50 úvazku v PP, poskytovatele R-Ego, z.s. o 2,30 úvazku v PP, poskytovatele Unie Kompas (pouze pro území Otrokovice – samostatný identifikátor služby) o 1,00 úvazku v PP a poskytovatele Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při Nadaci Jana Pivečky, o.p.s. o 1,50 úvazku v PP. Toto navýšení se dosud nepromítlo v navýšení počtu kontaktů, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo vykázáno o 136 kontaktů méně než v roce 2016. Opatření bylo realizováno, ale v roce 2017 nebylo dosaženo plánované hodnoty počtu kontaktů.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.1	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb	3.1.4 Zvýšení kapacit sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v ORP Uherské Hradiště	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin intervencí minimálně o 770 hodin intervencí/rok, v odpovědnosti poskytovatele Maltézská pomoc, o.p.s. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Maltézská pomoc, o.p.s. o 1,00 úvazku v PP. Toto navýšení se promítlo pouze částečně v navýšení počtu hodin intervencí, a to konkrétně navýšení o 248 hodin intervencí/rok. Výstup (zvýšení počtu hodin intervencí) byl plánován ve zvýšení min. o 770 hodin intervencí/rok. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
3.2	Podpora zvyšování odborných kapacit služeb pro rodiny s ohroženými dětmi	3.2.1 Individuální projekt Podpora transformace pobytových zařízení pro děti ve Zlínském kraji	ANO

Výstupem mělo být zahájení realizace transformačních plánů zařízení pro děti – pilotně poskytované služby (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, krizová pomoc, odborné sociální poradenství, odlehčovací služby). Individuální projekt ZK „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji II“ byl zahájen. V rámci poskytovatele Dětské centrum Zlín, příspěvková organizace vznikla služba krizová pomoc od 1. 10. 2017 a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi od 1. 6. 2017. V rámci poskytovatele Centrum ÁČKO, příspěvková organizace vznikla služba odborné sociální poradenství od 1. 6. 2017, odlehčovací služby (terénní forma) od 1. 9. 2017 a sociální rehabilitace od 1. 1. 2018. Opatření bylo splněno.

3.2.4 Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
4.1	Udržení a rozvoj terénní sociální práce	4.1.1 Rozšíření služby terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách v ORP Valašské Klobouky	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu kontaktů minimálně o 297 kontaktů/rok, v odpovědnosti poskytovatele AGARTA z. s. Služba druhu terénní programy – pro osoby závislé na návykových látkách poskytovatele AGARTA z. s. rozšířila kapacitu o 0,45 úvazku v PP. Služba vykázala 1 421 kontaktů za rok 2017 oproti roku 2016, kdy bylo vykázáno 1 304 kontaktů. Opatření bylo splněno částečně, protože nebylo dosaženo plánované hodnoty, ale zvýšení o 117 kontaktů/rok.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
4.2	Rozvoj ambulantních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností nad 30 tisíc obyvatel	4.2.1 Vznik kapacity služby nízkoprahové denní centrum v ORP Uherské Hradiště	NE

Výstupem měl být vznik služby a zajištění minimálně 520 kontaktů/rok, v odpovědnosti služby druhu nízkoprahové denní centrum v ORP Uherské Hradiště. Služba nevznikla a opatření nebylo naplněno.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
4.2	Rozvoj ambulantních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností nad 30 tisíc obyvatel	4.2.2 Rozšíření kapacity služby nízkoprahové denní centrum v ORP Vsetín	ANO

Výstupem mělo být zvýšení počtu kontaktů minimálně o 385 kontaktů/rok. Služba druhu nízkoprahové denní centrum poskytovatele Elim Vsetín, o.p.s. rozšířila kapacitu o 2,50 úvazku v PP pro území Rožnov pod Radhoštěm a Vsetín. Služba vykázala 3 023 kontaktů v roce 2016 a 4 330 kontaktů za rok 2017. Opatření bylo splněno a bylo dosaženo plánované hodnoty.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
4.4	Rozvoj kapacit specializovaného dluhového poradenství	4.4.1 Zvýšení kapacit odborného sociálního poradenství zaměřeného na dluhovou problematiku v ORP Kroměříž, Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí	ANO ČÁSTEČNĚ

Výstupem mělo být zvýšení počtu hodin intervencí o 1 694 hodin intervencí/rok, v odpovědnosti poskytovatelů Charita Kroměříž (do 31. 8. 2017 Oblastní charita Kroměříž), ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s., pobočný spolek Občanská poradna Pod křídly. V roce 2017 byl navýšen úvazek poskytovatele Charita Kroměříž o 1,50 úvazku v PP a poskytovatele pobočný spolek Občanská poradna Pod křídly o 0,20 úvazku v PP. Toto navýšení se promítlo v navýšení počtu hodin intervencí, a to konkrétně tak, že za rok 2017 bylo vykázáno 3 910 hodin intervencí a v roce 2016 bylo 3 422 hodin intervencí. V této hodnotě je započítán i počet intervencí za poskytovatele ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s. Výstup (zvýšení počtu hodin intervencí) byl plánován ve zvýšení min. o 1 694 hodin intervencí/rok, ale navýšení bylo pouze o 488 hodin intervencí/rok. Opatření bylo splněno částečně.

PRIORITA		OPATŘENÍ	PLNĚNÍ
4.5	Podpora ambulantních případně vybraných pobytových sociálních služeb v ORP pro osoby závislé na návykových látkách	4.5.1 Vznik kapacit pobytové služby následné péče v ORP Vsetín Radhoštěm a Valašské Meziříčí	NE

Výstupem měl být vznik 6 lůžek služby následné péče. Služba následné péče v ORP Vsetín v pobytové formě nevznikla a opatření nebylo naplněno.

Shrnutí vyhodnocení věcných opatření roku 2017

Plánované výstupy byly nastaveny na konkrétní hodnoty pro daný druh služby a příslušné území. Některá věcná opatření nebyla naplněna nebo byla naplněna pouze částečně. Nenaplnění těchto plánovaných výstupů může mít více příčin. Jednou z nich může být nesoulad kapacity uvedené v registru sociálních služeb a kapacity v Základní síti (v registru má poskytovatel vyšší kapacitu než v Základní síti). Dalším důvodem může být to, že si poskytovatel nepožádal v rámci programů vyhledávaných Zlínským krajem na kapacitu uvedenou v Základní síti, a z tohoto důvodu ani nenaplnil plánovanou výši indikátoru uvedenou v opatření Akčního plánu pro rok 2017.

Snahou a cílem kraje je mít síť sociálních služeb, která obsahuje služby, které plní svůj účel a řeší tím potřeby občanů.

3.3 Systémová opatření pro rok 2018

Systémová opatření, kterými se realizují systémové priority Střednědobého plánu 2016 – 2019 jsou průběžně úspěšně realizována. Systémové priority jsou popsány v samostatné 5. kapitole tohoto dokumentu.

V rámci opatření 1.S Financování dostupnosti Sítě sociálních služeb Zlínského kraje v roce 2018 požádal Zlínský kraj o dotaci ve výši 1 148 075 tis. Kč. Zlínský kraj obdržel částku 1 012 750 048 Kč.

V návaznosti na opatření 2.S Participace obcí a kraje při hodnocení služeb v aplikaci KISSoS proběhlo hodnocení služeb za skutečnost roku 2017 prostřednictvím aplikace KISSoS. Do tohoto hodnocení byli zapojeni také zástupci obcí III. typu, kteří vyjadřovali svá stanoviska za ORP v rámci obhajoby specifík jednotlivých sociálních služeb.

V roce 2018 pokračuje realizace individuálních projektů Zlínského kraje (opatření 3.S, 4.S a 5.S), a to „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“, projekt „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“ a projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji II“. Předpokládané náklady služeb zapojených v projektech pro rok 2018 činí 154 694 tis. Kč.

Opatření 6.S Zlepšení nástrojů pro měření efektivity služeb, které tvoří a rozšiřují Síť, je naplňováno průběžně s ohledem na proces tvorby strategických dokumentů.

3.4 Věcná opatření pro rok 2018

3.4.1 Cílová skupina Seniori

V roce 2018 pokračuje transformace stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby ve SO ORP Kroměříž.

Zlínský kraj dále podporuje vznik kapacit pobytových služeb komunitního typu ve SO ORP Vsetín v kapacitě 18 lůžek. Pobytové kapacity by měly vzniknout ve SO ORP Uherské Hradiště a Uherský Brod. Jedná se o řešení náhrady za zrušení 50 lůžek poskytovatele Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace (Domov pro seniory Nezdenice). V roce 2018 by mělo vzniknout 27 lůžek DZR.

Zlínský kraj také podpořil záměr vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve SO ORP Vsetín. Má se jednat o vznik 5 lůžek pobytové odlehčovací služby.

V souladu s věcnou prioritou 1.4 má být zvýšen počet hodin přímé péče u pečovatelské služby ve SO ORP Kroměříž a Uherský Brod, Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm. K naplnění priority má přispět i podpora rozvoje služby osobní asistence ve SO ORP Zlín, Vizovice, Otrokovice. Cílem je podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí, což je jednou z předních avizovaných priorit jednotlivých SO ORP.

3.4.2 Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením

Pro cílovou skupinu Osoby se zdravotním postižením je velmi důležité pokračovat v podpoře procesu transformace velkokapacitních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území. Je plánován vznik nových kapacit chráněného bydlení ve SO ORP Bystřice pod Hostýnem a Uherský Brod. Není možné realizovat proces transformace bez dostatečně kompetentních pracovníků a k tomu mají být realizovány vzdělávací aktivity financované z individuálního projektu ZK „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“.

Transformace zahrnuje i vznik navazujících ambulantních a terénních sociálních služeb a Zlínský kraj podporuje i rozvoj těchto kapacit. Jedná se např. o vznik či rozvoj sociálně terapeutických dílen, sociální rehabilitace.

Je žádoucí, aby Zlínský kraj spolupracoval při vzniku Center duševního zdraví, a to přímou podporou sociálních služeb pro specifickou cílovou skupinu osob s duševním onemocněním nebo i koordinací postupů s poskytovateli sociálních služeb při realizaci jejich vlastních projektů.

3.4.3 Cílová skupina Rodiny s dětmi

Zajištění udržitelnosti a podpory rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb, má zajistit zvýšení kapacit služeb rané péče na území Zlínského kraje a rozšíření kapacity služby odborné sociální poradenství ve Zlínském kraji. Součástí Základní sítě sociálních služeb pro rodiny s dětmi jsou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a v roce 2018 má ve SO ORP Rožnov pod Radhoštěm vzniknout tato sociální služba a ve SO ORP Luhačovice má být rozšířena kapacita.

Podstatné je podporovat transformaci i v cílové skupině Rodiny s dětmi, a to prostřednictvím zvyšování odborných kapacit jim určených služeb.

3.4.4 Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Velmi podstatné je pro cílovou skupinu Osoby ohrožené sociálním vyloučením podpora sociálních služeb prevence. Mezi tyto služby patří i terénní programy nebo kontaktní centra. Bude rozšířena služba terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách ve SO ORP Otrokovice, Vizovice, Zlín a rozšířena kapacita kontaktního centra v ORP Uherské Hradiště, Uherský Brod.

Zlínský kraj ve spolupráci s obcemi a dosud schváleným poskytovatelem sociální služby Armáda spásy v České republice, z.s. hledá způsob řešení ubytování s celodenní péčí pro osoby se závislostmi (alkohol), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem.

3.5 Cílové skupiny

Pro rok 2019 byly revidovány definované potřeby pro jednotlivé cílové skupiny. Stěžejní změna spočívala v rozčlenění vydefinovaných potřeb, a to:

- 1) Potřeb, které lze uspokojit pomocí sociálních služeb.
- 2) Potřeb, tzv. meziřesortních, na které lze reagovat pomocí jiných nástrojů než sociální službou.

Důvodem pro popsání těchto potřeb v Akčním plánu pro rok 2019 byla skutečnost, že se jedná o potřeby, které mohou ovlivňovat kvalitu života dané cílové skupiny a často jejich brzké řešení může právě sociálnímu vyčlenění a čerpání sociální služby předejít. Dále pak skutečnost, že i přesto, že nepůjde o nástroj sociální služby, je s touto oblastí úzce spjata (jedná se např. o oblast zdravotnictví, sociální práce, bydlení atd.).

Co se týče potřeb řešitelných sociálními službami, byly tyto potřeby revidovány a doplněny o nové potřeby, které u cílových skupin chyběly.

Stěžejními zdroji se pro revizi potřeb stala setkání metodiků sociální práce pro jednotlivé cílové skupiny, a to na úrovni krajské a dále pak setkání sociálních pracovníků z jednotlivých obcí s rozšířenou působností a dále se sociálními pracovníky z nemocnic ze Zlínského kraje, která proběhla v září a říjnu 2017.

Návrhy nových potřeb pro jednotlivé cílové skupiny byly předány na pracovních skupinách koordinátorům komunitního plánování, aby se mohly jednotlivé pracovní skupiny k návrhu nových potřeb vyjádřit a doplnit je. Následně byly návrhy potřeb projednány na pracovních skupinách se zástupci SO ORP a konečná podoba znění potřeb byla projednána Týmem pro dohodu dne 15. 11. 2017.

V období od 9. 10. 2017 do 2. 11. 2017 proběhlo 13 setkání pracovních skupin rozdělených dle jednotlivých SO ORP. Cílem jednání pracovních skupin byla prioritizace potřeb vydefinovaných ve Střednědobém plánu 2016 – 2018 a následně v Akčním plánu pro rok 2018 pro účely tvorby Akčního plánu pro rok 2019 v členění dle čtyř cílových skupin: Senioři, Osoby se zdravotním postižením, Rodiny s dětmi a Osoby ohrožené sociálním vyloučením. Definice potřeb byly, oproti definicím pro rok 2018, revidovány a návrh jejich definic prošel připomínkovým řízením i přes pracovní skupiny SO ORP. Každá pracovní skupina se vyjádřila k návrhu znění potřeb pro jednotlivé cílové skupiny. Následně výstupem každé pracovní skupiny byla prioritizace potřeb pro danou cílovou skupinu, které území vnímá jako nejpotřebnější. Ta potřeba, která je na území nejméně pokryta a nejvíce problematická pak od členů pracovních skupin získala prioritu 1 a pak následně 2, 3 a dále. Výstupem pak byla prioritizace uvedených potřeb za jednotlivé cílové skupiny, a to vždy pro dané území SO ORP.

Každá pracovní skupina dále prioritizovala potřeby přes všechny cílové skupiny. Tedy napříč cílovými skupinami vybrala potřeby, které reflektuje pro období následujícího roku jako nejvíce nutné řešit a těm dává priority 1, 2, 3 a dále. Nejvýznamnější potřeba pak získala prioritu číslo 1.

Obecně nebyly pracovní skupiny SO ORP limitovány v počtu potřeb, které prioritizovaly. Výstupy pracovních skupin SO ORP pak projednal Tým pro dohodu a staly se následně významným podkladem pro tvorbu Základní sítě, Dočasné sítě a Zásobníku na období roku 2019.

3.5.1 Seniori

U cílové skupiny Seniori v návrhu potřeb bylo předmětem prioritizace pracovních skupin SO ORP celkem 5 potřeb. Každá pracovní skupina SO ORP seřadila tyto potřeby podle významnosti na svém území. Potřeba označená jako priorita 1, byla územím vnímána jako nejméně pokrytá, a proto nejpotřebnější k řešení.

Potřeby, které lze uspokojit prostřednictvím sociálních služeb

Definice potřeb:

- 1) **Celodenní péče pro osoby s demencí či Alzheimerovou chorobou a seniory s vysokou mírou závislosti na péči (3. a 4. stupněm závislosti)** – zajištění celodenní péče souvisí s vysokým rozsahem potřebné podpory při uspokojování základních biologických a fyziologických potřeb seniora včetně zajištění potřeb zdraví a poskytnutí zdravotní péče, která již přesahuje možnosti jejího zajištění v běžném domácím prostředí, a to ani za pomoci terénních a ambulantních služeb. Akcentován byl rozsah potřebné podpory při zajišťování potřeb v kombinaci se sníženou mobilitou či imobilitou seniora a rovněž v případě osob trpících Alzheimerovou chorobou a demencí, kdy je významně zvýšen rozsah pomoci a podpory při uspokojování těchto základních potřeb jinou osobou, rodinou či blízkými osobami seniora.
- 2) **Odpočinek pro pečující osoby** – souvisí s potřebou odpočinku osob jinak pečujících o osobu blízkou, seniora. Jedná se o potřebu pečujících osob mít zajištěny podmínky pro krátkodobý (v řádech dnů, týdnů) oddech a v té době zajištěny podmínky, kdy je za pečující osobu zcela přebírána péče o osobu blízkou. Potřeba nejčastěji souvisí se situací, kdy je pečující osoba náhle, z různých důvodů (např. zdravotních) indisponovaná, hospitalizovaná či potřebuje soustavnější odpočinek „dovolenou“ a z těchto důvodů je nutné zajistit péči o pečovanou osobu.
- 3) **Setrvání a péče v domácím prostředí** – podpora seniorů při udržení soběstačnosti při zachování stávající autonomie a sociálních vazeb ve svém sociálním prostředí tj. setrvání v domácím prostředí i v případě zhoršující se soběstačnosti. Nedostatečnost zajištění potřeb byla vázána na dostupnost podpory ve večerních hodinách, ve dnech pracovního klidu a ve vzdálenějších lokalitách (mimo větší obce).

Potřeba setrvání a péče v domácím prostředí zahrnuje rovněž osoby, které sice bydlí ve svém přirozeném prostředí, ale jsou vystaveny stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností. V tomto případě jde zpravidla o potřebu poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při akutní krizi.
- 4) **Péče o osobu, které se zhoršil zdravotní stav, a není dostupná vhodná sociální služba** – jde o potřebu péče o osobu, které se natolik nepříznivě zhoršil zdravotní stav, že již nemůže nadále setrvat ve svém přirozeném prostředí nebo využívat stávajících sociálních služeb, a není pro ni dostupná žádná odpovídající sociální služba. V souvislosti s vyčerpáním pobytových popř. terénních sociálních služeb dochází k výraznému navýšení poptávky po sociálních lůžkách ve zdravotnických zařízeních, kterou není možné dostatečně uspokojit.

- 5) **Odborná rada, pomoc** – osoby v seniorském věku se mohou potýkat s nepříznivou životní situací, která vznikla nebo může hrozit z nedostatku informací v dané oblasti. Potřebují tak osobu, která by jim pomohla se v dané problematice zorientovat a pomoci nalézt řešení prostřednictvím poradenství. Potřeba rady a pomoci rovněž zahrnuje osoby, které mají z důvodu věku sníženou schopnost orientace nebo komunikace a nedokáží si osobně vyřídit vlastní záležitosti.

Zjištěné potřeby osob

Nejvýznamnější potřebu, kterou vnímají všechny SO ORP k řešení, byla potřeba **Setrvání a péče v domácím prostředí**. K tomu, aby mohl senior zůstat doma v přirozeném prostředí, je nutné zabezpečit dostatek terénních a ambulantních sociálních služeb. Tuto potřebu vnímá jako nejméně pokrytou celkem 7 SO ORP ze 13. V pracovních skupinách členové avizovali napříč územími nedostatky pečovatelských služeb a služeb ambulantních, které by napomohly seniorům zůstat doma. Pečovatelské služby nestačí reagovat na potřeby z terénu.

Dalšími významnými potřebami jsou pro cílovou skupinu seniorů z pohledu SO ORP potřeby **Celodenní péče pro osoby s demencí či Alzheimerovou chorobou a seniory s vysokou mírou závislosti na péči (3. a 4. stupněm závislosti) a Péče o osobu, které se zhoršil zdravotní stav, a není dostupná vhodná sociální služba**. Vysokou prioritizací těchto potřeb vyjadřují jednotlivé SO ORP nedostatečnou kapacitu nejen pobytových služeb pro seniory, jejichž zdravotní stav vyžaduje celodenní péči, ale také absenci nástrojů sociálních služeb, reagujících na přechod osoby ze zdravotnických služeb do systému služeb sociálních. Na pracovních skupinách zaznívaly informace, že přestože v územích existují zdravotnická zařízení, nemají o poskytování sociálních služeb dle § 52 zákona o sociálních službách zájem.

Tyto potřeby získaly od jednotlivých členů pracovních skupin SO ORP priority 2 a 3. Shodně na tomto místě je označilo celkem 5 SO ORP.

Co stojí nepochybně za zmínku je, že v případě prioritizací všech potřeb napříč cílovými skupinami, ze všech SO ORP vychází jednoznačně nejpalčivější potřebou, na kterou je primárně nutné se soustředit v oblasti rozvoje sociálních služeb potřeba **Setrvání a péče v domácím prostředí**. Tuto potřebu prioritizovalo napříč cílovou skupinou všech 7 SO ORP ze 13.

Dostupné zdroje – sociální služby na území včetně rozvoje v roce 2018

Tabulka č. 1: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Senioři dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)

Druh sociální služby / SO ORP	Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luháčovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vízovice	Vsetín	Zlín	
Pobytové služby														
Domovy pro seniory	58	118	366	40	233	226	360	159	130	69	0	278	281	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>							-40 od 1.5.2018	-50 od 1.12.2018				+20 od 1.7.2019		
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	16	52	159	0	24	0	82	27	22	60	0	23	230	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>							+32 od 1.5.2018	+27 od 1.12.2018						
Odlehčovací služby	0	0	4	0	10	3	11	0	0	0	16	12	0	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>												+5 od 1.7.2019		
Ambulantní služby														
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
Denní stacionáře	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	5	1	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>												+1 od 1.7.2019		
Terénní služby (vč. převažující terénní formy)														
Osobní asistence	místní působnost	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	1	3	1
	celokrajská působnost	1												
Pečovatelská služba	1	1	5	2	6	1	4	9	4	3	1	6	5	

Legenda: Pobytové služby – počet lůžek, ambulantní a terénní služby – počet služeb.

Priorizace potřeb pro řešení v území je součástí dokumentu v Příloze č. 4.

Meziresortní potřeby

- 1) **Samostatné bydlení pro soběstačné, či téměř soběstačné seniory s nízkými příjmy** – potřeba dostupného přiměřeného bydlení pro seniory v místě, které je seniorovi známé a kde je zvyklý žít. Potřeba dostupného bydlení se zvyšuje zejména v případě, kdy dochází k osamění seniora. Nedostatečnost naplnění této potřeby souvisela zejména s omezenou kapacitou bytů v domech zvláštního určení a omezenou dostupností cenově přijatelných nájemních bezbariérových bytů. Schází pobytové sociální služby pro osoby bez přístřeší v seniorském věku bez přiznané výplaty starobního důchodu (bezdomovci, kteří dovršili seniorského věku a již nemohou ze zdravotních důvodů žít na ulici).
- 2) Potřeba dostupného základního poradenství a individualizované podpory při řešení problémů seniorů souvisela s nedostatkem sociálních pracovníků na obcích, což je možné řešit **posílením sociální práce na obcích**. V případě dostatečného počtu sociálních pracovníků na obcích by nemusely být některé nepříznivé sociální situace řešeny sociální službou.
- 3) **Sociální kontakty v okrajových lokalitách SO ORP** – izolace a osamění seniorů a jejich potřeba sociálních kontaktů byla identifikována zejména v lokalitách menších obcí, v nichž nejsou dostupné komunitní služby, které vytvářejí podmínky pro aktivizaci, zvyšování informovanosti a prostředí sdílení pro osamělé seniory.
- 4) **Podpora pro pečující osoby (podpora kompetencí se zaměřením na péči o seniora, zaměstnání pro pečující osoby)** – pečující osoby mohou být ohroženy vyčleněním ze společnosti z důvodu celodenní náročné péče o seniory, které probíhá často v rádech několika let. Pro pečující osoby je velmi důležité osvojit si odborné kompetence potřebné pro péči o seniory, mít možnost zapojení se do komunitních aktivit a po dobu těchto aktivit mít možnost zajistit péči o blízkou osobu jinak. Problematické je rovněž nalézt zaměstnání na částečný úvazek, které by mohla pečující osoba vykonávat v době, kdy je o pečovanou osobu postaráno jinak. Zmiňována byla také potřeba zvyšování kompetencí při hledání zaměstnání poté, co o seniora pečovat přestanou.

3.5.2 Osoby se zdravotním postižením

V úvodu je třeba uvést, že se jedná o cílovou skupinu, u níž pracovní skupiny pracovaly s největším množstvím potřeb. Důvodem je nepochybně skutečnost, že do této cílové skupiny jsou pro účely plánu zahrnuty osoby všech věkových kategorií, kdy určující pro poskytování sociální služby je u těchto osob, nějaký zdravotní handicap či nemoc limitující je v plnohodnotném životě. Potřebnou míru podpory a pomoci pak tato osoba může najít u blízkých osob, které o ni pečují, ale bez pomoci odborných služeb (sociálních či zdravotních, ambulantních nebo terénních) se rovněž neobejdou. Anebo přímo u sociálních služeb pobytových, neboť zabezpečení potřeb těchto osob již v přirozeném prostředí není možné a jejich zdravotní stav vyžaduje odbornou péči poskytovanou právě v pobytových zařízeních sociálních služeb.

Pro účely Akčního plánu 2019 byly do skupiny Osoby se zdravotním postižením zahrnuty i potřeby dětí se zdravotním handicapem, které byly v předchozích plánech řešeny v cílové skupině Rodiny s dětmi. Důvodem přesunu byla skutečnost určujícího problému pro poskytování sociální služby (zdravotní stav dítěte a jeho specifické potřeby) a také snaha lépe naplánovat komplexy služeb pro tuto cílovou

skupinu tak, aby služby na potřeby osob lépe navazovaly a dařilo se zajistit jejich návaznost a prostupnost.

Na jednáních pracovních skupin SO ORP v rámci cílové skupiny Osoby se zdravotním postižením bylo nakonec pracováno celkem s 10 definovanými potřebami, které byly ze strany SO ORP označovány prioritami dle významnosti jejich řešení. Prioritou SO ORP byly označeny ty potřeby, které se na daném území vnímají jako stěžejní k řešení a které se nedaří uspokojovat.

Potřeby, které lze uspokojit prostřednictvím sociálních služeb

Definice potřeb:

- 1) Podpora při sociálním začleňování osob s duševním onemocněním a potřeba dostupného bydlení pro tyto osoby** – potřeba sociálního začleňování osob s duševním onemocněním byla definována úzce v souvislosti s potřebou sebeuplatnění, osamostatnění, pracovního uplatnění a sociálních kontaktů. Jedná se o potřeby, které jsou identifikovány u osob s duševním onemocněním, které musely z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu setrvat ve zdravotnickém zařízení a podstoupit několikaměsíční léčbu. Často v psychiatrických nemocnicích (nemocnicích) strávily několik let a nemají se kam vrátit, protože nemají rodinu, nebo jejich vztahy jsou zdravotním handicapem narušeny. Dlouhodobým pobytem v psychiatrických nemocnicích se dostaly do izolace od společnosti. Primární potřebou je pro tyto osoby mít se kam vrátit (mít kde bydlet) a poté mít dostupnou podporu. V případě chybějícího finančně dostupného bydlení vyvstává potřeba po odpovídajících pobytových sociálních službách určených pro osoby s duševním onemocněním. Po uspokojení potřeby bydlení je pro tyto osoby stěžejní mít nějakou osobu, které důvěřují, na kterou se mohou spolehnout a obrátit. Podporu je pak dobré zaměřit na podporu soběstačnosti, sebeobsluhy, podporu při navazování sociálních kontaktů, podporu při pracovním uplatnění, podporu v rozhodování, ale i na oblast pravidelné medikace, která je nezbytná pro úspěšný proces sociálního začlenění těchto osob.
- 2) Zajištění celodenní péče pro osoby s duševním onemocněním, a to bez ohledu na věk** – tato potřeba byla zmiňována v případě, kdy osoba s duševním onemocněním žije běžný život ve svém přirozeném prostředí za podpory rodiny či ambulantních a terénních služeb. V případě, že se této osobě náhle zhorší zdravotní stav a zvýší se potřeba podpory a péče na celodenní a osoba vyžaduje rovněž zdravotní péči, není v současné době možné tyto potřeby aktuálně zabezpečit.
- 3) Zajištění celodenní péče pro osoby s mentálním postižením, a to bez ohledu na věk** – potřeba byla identifikována v situacích, kdy již nelze péči o tuto osobu zabezpečit pomocí rodinných příslušníků nebo pomocí ambulantních a terénních sociálních služeb.
- 4) Potřeba sebeuplatnění, osamostatnění, pracovního uplatnění a sociálních kontaktů (vyjma osob s duševním onemocněním)** – potřeba souvisí s nezávislostí osob se zdravotním postižením na sociálních službách a snížením potřeby péče a pomoci druhé osoby. Mnohdy je nutné vytvořit u osob se zdravotním postižením pracovní návyky a motivaci posunout se dále. Potřeba byla identifikována obzvláště v případě osob ukončujících školní docházku, kde nastává problém s dalším uplatněním, a tím ke ztrátě sociálních kontaktů.

Osamostatněním je rozuměno dosažení stavu minimální závislosti osob se zdravotním postižením na pomoci svého okolí. Míra podpory při naplňování této potřeby by měla reagovat na zjištěné schopnosti a dovednosti daného jedince. S potřebou osamostatnění, podporou soběstačnosti a sebeobsluhy nedílně souvisí vytvoření příležitostí a podmínek, aby se člověk mohl rozhodovat, dostával podporu v rozhodování, v samostatném pohybu a komunikaci. Potřeba sociálních kontaktů byla zmiňována u všech osob s jakýmkoli zdravotním postižením (vyjma duševního onemocnění) a bez ohledu na věk jako prevence proti sociálnímu vyloučení a potřebou začlenění do společnosti. Jde o to, aby osoby se zdravotním postižením nebyly díky svému zdravotnímu postižení omezeny v uspokojování této potřeby (např. tím, že jsou izolovány ve svém přirozeném prostředí /doma/ nebo v pobytovém zařízení), aby měly příležitosti a možnosti udržovat rodinné a jiné sociální vazby, a aby mohly navštěvovat veřejné služby. V případě izolace v běžném prostředí byly zmiňovány obavy a nedůvěra k osamostatnění a k „přepečující“ přístup blízkých osob vůči osobě se zdravotním postižením, v případě ústavních sociálních služeb byly identifikovány obdobné příčiny.

- 5) **Odpočinek pro pečující osoby** – v případě této potřeby se jednalo o snížení zátěže a umožnění krátkodobého odpočinku pečující osobě z důvodu intenzivní, dlouhodobé péče o osobu se zdravotním postižením. Pečující osobou je myšlen rovněž rodič pečující o nezletilé dítě se zdravotním postižením. Potřeba byla zmiňována především v situacích, kdy je pečující osoba krátkodobě indisponovaná (např. ze zdravotních důvodů). Potřeba v případě této cílové skupiny byla dáвана jednak do souvislosti s horší adaptabilitou některých osob se zdravotním postižením na změnu, a tedy potřebou zajistit odpočinek pečujícím osobám bez nutné změny prostředí pečované osoby, ale i s potřebou dlouhodobějšího odpočinku osob, kterou s ohledem na finanční dostupnost již pečující osoba nemůže uspokojit v běžném prostředí osoby se zdravotním postižením.
- 6) **Potřeby klientů v pobytových zařízeních, začlenění do běžné společnosti v souvislosti s transformací** – transformací ústavní péče bylo myšleno postupné nahrazování ústavního prostředí prostředím, které je pro většinu obyvatel běžné, přirozenější, s cílem umožnit osobě se zdravotním postižením žít plnohodnotný život a být součástí společnosti. Běžný život se promítá do oblasti bydlení, práce, sociálních kontaktů a trávení volného času. K tomu, aby tyto oblasti běžného života mohla osoba se zdravotním postižením prožívat, potřebuje mít vytvořeny příležitosti a podmínky. Jednou z nich (stěžejní) je podpora osoby v komunikaci tak, aby se byla schopna domluvit, dále podpora osoby v rozhodování tak, aby se byla schopna rozhodovat sama nebo s podporou, a v neposlední řadě pak svobodně se pohybovat (buď samostatně, s podporou pracovníků či kompenzačních pomůcek). Nezbytnou podmínkou pro to, aby člověk mohl „žít běžný život“ a začlenil se do společnosti, je vytvořit mu podmínky pro to, aby tyto oblasti mohl prožívat. S ohledem na míru jeho schopností a dovedností pak nastavit odpovídající individuální míru podpory.

V porovnání s potřebami 1 a 4 je v rámci této potřeby podporován vznik takových sociálních služeb, které bezprostředně souvisí s probíhající transformací a rozšiřují tak komplex následných služeb pro osoby s jakýmkoli zdravotním postižením, včetně duševního onemocnění.

- 7) **Zajištění bezprostřední péče po ukončení hospitalizace** – potřeba odráží nedostatek sociálních lůžek ve zdravotnických zařízeních, kdy osoba se zdravotním postižením není

schopna návratu do domácího prostředí. Rozšíření či vznik těchto lůžek by mohlo pomoci tuto situaci překlenout do doby zajištění vhodné terénní či pobytové sociální služby.

- 8) **Zajištění celodenní péče pro osoby se zdravotním postižením, a to bez ohledu na věk (vyjma osob s duševním a mentálním postižením)** – potřeba byla zmiňována v případě, kdy osoba se zdravotním postižením žije běžný život ve svém přirozeném prostředí za podpory rodiny, ambulantních či terénních služeb. V případě, že se této osobě náhle zhorší zdravotní stav a zvýší se potřeba podpory a péče na celodenní, přičemž osoba vyžaduje rovněž zdravotní péči, je třeba tyto potřeby aktuálně zabezpečit prostřednictvím odpovídající pobytové sociální služby.
- 9) **Odborná rada a podpora rodičovských kompetencí při péči o dítě do 7 let** – potřeba odborné rady a podpory rodičovských kompetencí se týká rodičů pečujících o zdravotně postižené dítě, nebo dítě, jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Jde o potřebu podpory rodičům v obtížné životní situaci tak, aby mohli vychovávat své dítě v jeho přirozeném domácím prostředí, a to s ohledem na jeho specifické potřeby.
- 10) **Potřeba řešení akutní krize** – setrvání v domácím prostředí pro osoby se zdravotním postižením s sebou může nést riziko ohrožení zdraví či života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností. V tomto případě jde zpravidla o potřebu poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při akutní krizi. Zajištěním odpovídající sociální služby by měli její uživatelé pocít bezpečí v každodenním životě a pocit klidu by dodala rovněž jejich blízkým, kteří nemohou být se svým příbuzným v neustálém kontaktu.

Zjištěné potřeby osob

Nejvíce pracovních skupin ORP se shodlo v prioritování potřeby **Podpora při sociálním začleňování osob s duševním onemocněním a potřeba dostupného bydlení pro tyto osoby**, kdy ji označily jako nejvýznamnější. Priorizace této potřeby odráží neustále snahu všech odborníků umožnit nastavením potřebných sociálních služeb podporu lidem s duševním onemocněním v jejich přirozeném prostředí, a to zejména pomocí rozvoje služeb terénních a ambulantních, které byly vybrány k podpoře pro rok 2019. To, co k dosažení naplnění této potřeby brání je však také provázanost těchto služeb s nástroji v oblasti zdravotnictví a dále v oblasti bytové (viz níže Meziřesortní potřeby). Ve 4 SO ORP získala tato potřeba **Podpora při sociálním začleňování osob s duševním onemocněním a potřeba dostupného bydlení pro tyto osoby** prioritu 1, ve dvou SO ORP získala tato potřeba dvakrát prioritu 2 a dvakrát prioritu 3.

Další významnou potřebou, která SO ORP trápí je **Potřeba sebeuplatnění, osamostatnění, pracovního uplatnění a sociálních kontaktů (vyjma osob s duševním onemocněním)**. Snahou je umožnit prostřednictvím sociálních služeb, zejména služeb sociální rehabilitace, sociálně terapeutických dílen a dále pak osobní asistence osobám se zdravotním postižením žít běžným způsobem života s potřebnou podporou a moci využívat přirozené zdroje v komunitě a veřejně dostupné služby. Šest SO ORP přiřadilo této potřebě prioritu 2, pouze jedno SO ORP prioritu 1.

Třetí významnou potřebou u této cílové skupiny byla označena priorita **Odpočinek pro pečující osoby**, která dává podporu zejména osobám blízkým zvládnout náročnou péči o svého příbuzného v domácím prostředí. Jeden ze SO ORP této potřebě přidělil prioritu 1, tři SO ORP se shodly na prioritě 2

a dva SO ORP na prioritě 3. To, co pracovní skupiny reflektovaly, byla potřeba sociálních služeb na akutní potřebu reagovat neprodleně. Z terénu však od sociálních pracovníků zaznívá praxe, kdy na odlehčovacích lůžkách jsou opakovaně umísťovány osoby, jež jsou „čekateli“ na pobytové služby. Služba pak „supluje“ nedostatek pobytových kapacit místo toho, aby reagovala na potřeby osob pečujících. Pracovní skupiny rovněž upozorňují na potřebu služeb jak pro osoby se zdravotním postižením, které jsou závislé na pomoci druhé osoby, a o které se celý život starali rodiče, jejichž pomoc a péče však vzhledem ke stáří a zhoršujícímu se zdravotnímu stavu přestává být možná. Tyto osoby a rodiny pak mají zájem o to jít do pobytové služby společně.

Napříč všemi cílovými skupinami, získala nejvíce podpory potřeba **Odpočinku pro pečující osoby**, kde prioritaci daly celkem tři SO ORP.

Dostupné zdroje – sociální služby na území včetně rozvoje v roce 2018

Tabulka č. 2: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Osoby se zdravotním postižením dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)

Druh sociální služby / SO ORP	Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luhacovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vizovice	Vsetín	Zlín
Pobytové služby													
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	96	0	230	0	35	0	348	37	15	36	44	0	28
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>	-8 od 1.7.2018		-2 od 1.2.2018 -4 od 1.3.2018				-6 od 1.2.2018 -11 od 1.9.2018 -6 od 1.5.2019						
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s duševním onemocněním	0	0	69	0	0	0	0	0	117	0	0	0	0
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby závislé na návykových látkách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0
Chráněné bydlení	8	0	8	11	24	22	78	12	0	12	0	12	25

Druh sociální služby / SO ORP	Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luhačovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vizovice	Vsetín	Zlín	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>	+8 od 1.7.2018				+4 od 1.1.2018		+8 od 1.2.2018 +11 od 1.9.2018 +6 od 1.5.2019							
Odlehčovací služby	0	0	4	0	0	0	0	0	0	38	0	2	4	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>										+2 od 1.10.2018				
Sociální rehabilitace	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	10	
Týdenní stacionáře	0	0	4	0	0	0	0	12	0	0	0	9	11	
Ambulantní služby (vč. převažující ambulantní formy)														
Centra denních služeb	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	
Denní stacionáře	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	2	
Odborné sociální poradenství	místní působnost	1	1	2	1	1	1	2	1	1	3	1	1	1
	celokrajská působnost	1												
Odlehčovací služby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
<i>Z toho předpoklad zahájení rozvoje</i>										+1 od 1.10.2018				
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	místní působnost	0	0	1	0	0	1	1	0	0	2	0	1	1
	celokrajská působnost	1												

Druh sociální služby / SO ORP		Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luhačovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vizovice	Vsetín	Zlín
Sociálně terapeutické dílny		0	0	1	0	1	1	4	1	1	1	0	2	2
Sociální rehabilitace		1	1	1	0	1	3	2	1	1	5	1	4	1
Terénní služby (vč. převažující terénní formy)														
Odlehčovací služby		1	0	0	0	0	2	0	0	0	3	1	3	0
Osobní asistence		0	0	1	1	1	2	1	1	1	2	0	2	1
Podpora samostatného bydlení		0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0
Sociální rehabilitace	místní působnost	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	celokrajská působnost	1												
Tlumočnické služby	místní působnost	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	celokrajská působnost	1												

Legenda: Pobytové služby – počet lůžek, ambulantní a terénní služby – počet služeb.

Priorizace potřeb pro řešení v území je součástí dokumentu v Příloze č. 4.

Meziresortní potřeby

- 1) Možnosti samostatného bydlení pro osoby se zdravotním postižením** – potřeba autonomie, soukromí a podmínek pro vlastní rozhodování byla spojována s potřebou zajištění dostupného bydlení pro osoby se zdravotním postižením. S touto potřebou souvisela i potřeba dostupné podpory pro setrvání ve vlastním, přirozeném prostředí, kterou osoba se zdravotním postižením pro udržení samostatnosti potřebuje. Nedostatečnost zajištění této potřeby byla spojována s finančně nedostupným bydlením a bydlením uzpůsobeným individuálním potřebám zdravotně postižených osob s ohledem na jejich postižení. Pro osoby se zdravotním postižením je mnohdy samostatné bydlení nedostupné např. z finančních důvodů, bariérovosti nebo nemožnosti zajistit potřebnou míru podpory při péči o vlastní osobu nebo domácnost v samostatném bydlení.
- 2) Podpora pro pečující osoby (podpora kompetencí se zaměřením na péči o osoby se zdravotním postižením, zaměstnání pro pečující osoby)** – pečující osoby mohou být ohroženy vyčleněním ze společnosti z důvodu celodenní náročné péče o blízké osoby se zdravotním postižením, které probíhá často v řádech několika let. Pro pečující osoby je velmi

důležité osvojit si odborné kompetence potřebné pro péči o osoby se zdravotním postižením, mít možnost zapojení se do komunitních aktivit a po dobu těchto aktivit mít možnost zajistit péči o blízkou osobu jinak. Problematické je rovněž nalézt zaměstnání na částečný úvazek, které by mohla pečující osoba vykonávat v době, kdy je o pečovanou osobu postaráno jinak. Potřeba souvisí rovněž se zvyšováním kompetencí při hledání zaměstnání poté, co přestanou pečovat o osobu se zdravotním postižením.

3.5.3 Rodiny s dětmi

Cílová skupina Rodiny s dětmi na všech pracovních skupinách řešila a pracovala s 5 vydefinovanými potřebami.

Potřeby, které lze uspokojit prostřednictvím sociálních služeb

Definice potřeb:

- 1) Podpora rodinám s dětmi při řešení výchovných a duševních problémů** – problémy u dítěte nejčastěji začne signalizovat školské zařízení, které kontaktuje orgán sociálně-právní ochrany dětí. V některých případech kontaktuje orgán sociálně-právní ochrany dětí policie, osoba odpovědná za výchovu, zdravotnický pracovník nebo širší okolí. U výchovných obtíží se jedná např. o záškoláctví, poruchy chování, experimentování s návykovými látkami, poruchy příjmu potravy, kyberšikana, nadužívání elektronických médií, přestupková a trestná činnost dětí. Problémy dítěte je proto třeba řešit v kontextu příčin jejich vzniku a sociálního prostředí dítěte, což s sebou nese také potřebu podpory rozvoje rodičovských kompetencí. Pro řešení těchto obtíží je ve většině případů nutná intervence odborného zařízení nebo specialisty, který má zkušenosti s popsány jevy i jejich příčinami.
- 2) Podpora rodinám s dětmi v konfliktních nebo krizových situacích** – potřebou je myšlena terapeutická práce s rodinou, ve které se vyskytují dlouhodobé konfliktní situace či vleklé spory mezi rodiči, mezi rodiči a dítětem/děťmi, mezi rodiči a širším sociálním okolím (nejčastěji prarodiči). Často se jedná o spory při určení, komu bude dítě po rozchodu rodičů svěřeno do péče, a při řešení styku dítěte s rodiči či prarodiči. V rodinách se také vyskytují další problémy např. trestná činnost, domácí násilí, závislosti, existenční problémy. Potřeba byla spojována i s nedostatkem sociálních pracovníků OSPOD, mediátorů a také psychologů a terapeutů. Pro účinné řešení konfliktů a krizových situací je důležité, aby se odborné pomoci dostalo rodině komplexně (práce s celým rodinným systémem) a včas, kdy je problém řešitelný a rodiny jsou motivovány situaci řešit.
- 3) Prevence sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže od 6 do 26 let** – rizikové chování se u dětí a mládeže vyskytuje zejména v podobě používání vulgarismů, záškoláctví nebo užívání návykových látek (např. tabák, alkohol, THC, pervitin), a to i ve stádiu experimentů. I přes prevenci, která probíhá ve školských zařízeních, se nedaří tyto jevy řešit. Chybí účinná primární prevence, která by mohla pomoci těmto jevům předcházet.
- 4) Potřeba přechodného bydlení pro rodiče s dětmi** – jde o potřebu nalezení bezpečného bydlení pro rodiče s dětmi v situaci, kdy přišli o střechu nad hlavou např. v důsledku vypovězení

nájemní smlouvy nebo domácího násilí. Možnost přechodného bezpečného bydlení a odborné pomoci (příp. její zprostředkování), a tím vyřešení nejzávažnějších překážek pro samostatný a plnohodnotný život ve společnosti, umožní rodičům s dětmi překlenutí krizové životní situace ohrožující fungování rodin.

- 5) **Podpora při péči o víceročata** – podpora rodinám, ve kterých se narodily nebo rodina přijala do péče (náhradní rodinná péče – pěstounská péče, pěstounská péče na přechodnou dobu, poručnická péče, osvojení) současně tři nebo více dětí, v péči o tyto děti, při zajištění chodu domácnosti a při zprostředkování kontaktu se sociálním prostředím. Jedná se o podporu pouze do 4 let věku dítěte.

Zjištěné potřeby osob

Úplně shodně, jako v roce 2017 byla za nejvýznamnější, pokud se jedná o nedostatečnost při jejím zajišťování, identifikována členy pracovních skupin potřeba **Podpory rodinám s dětmi při řešení výchovných a duševních problémů** a **Potřeba podpory rodinám s dětmi v konfliktních nebo krizových situacích**. Nedostatečné uspokojování těchto potřeb nepochybně souvisí s nedostatkem psychologů, kteří by mohli rodinám pomoci problémy řešit. Druhým faktorem, který skupiny zmiňovaly, byly rovněž skutečnosti, jako experimentování mladých osob na základních školách s drogami a v důsledku toho narůstání konfliktů v rodině. Obě tyto potřeby získaly napříč územími SO ORP nejvyšší prioritu 1 a 2.

Dalšími podobně vnímanými v jednotlivých SO ORP byly pro tuto cílovou skupinu potřeby **Prevence sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže od 6 do 26 let** a dále potřeba **Potřeba přechodného bydlení pro rodiče s dětmi**.

Prevence sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže od 6 do 26 let byla ze strany SO ORP reflektována jako významná, neboť pomáhá dětem ze sociálně slabých rodin běžně fungovat a sociálně se začlenit. Snahou je poskytnout těmto dětem a mládeži bezpečný prostor pro setkávání s vrstevníky a zabránit jejich nežádoucímu vývoji. Celkem tuto potřebu priorizovalo 6 SO ORP, jeden SO ORP s prioritou 1, tři SO ORP s prioritou 2 a dva SO ORP s prioritou 3.

Významnou potřebou, která u této cílové skupiny v posledních letech narůstá, je **potřeba přechodného bydlení pro rodiče s dětmi**. Z jednání ze skupin vyplývá, že tato potřeba souvisí se skutečností, že se čím dál častěji dostávají do krizových situací rodiny s dětmi a hledají možnost přechodného bydlení. Souvisí to se zadlužením rodin a s násilím v rodinách, které narůstají. Prioritu této potřebě nakonec vyjádřilo 7 SO ORP, z nichž 2 ji označily na prvním místě, a ostatních pět na místě s prioritou 3.

Když se podíváme na potřeby této cílové skupiny přes prioritizaci potřeb napříč všech cílových skupin, získala nejvíce podpory potřeba **Podpora rodinám s dětmi v konfliktních nebo krizových situacích**, kdy jí prioritizaci dalo celkem **5 SO ORP**.

Dostupné zdroje – sociální služby na území včetně rozvoje v roce 2018

Tabulka č. 3: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)

Druh sociální služby / SO ORP	Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luháčovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vizovice	Vsetín	Zlín	
Pobytové služby														
Azylové domy	0	0	62	0	20	0	25	29	0	40	0	18	31	
Ambulantní služby (vč. převažující ambulantní formy)														
Intervenční centra	1													
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	
Odborné sociální poradenství	místní působnost	2	0	0	0	0	2	0	0	1	1	1	2	2
	celokrajská působnost	2												
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1													
Intervenční centra	1													
Terénní služby (vč. převažující terénní formy)														
Krizová pomoc	1													
Raná péče	místní působnost	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	0	2	2
	celokrajská působnost	2												
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2	3	1+1 Dočasná síť	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	
Terénní programy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Legenda: Pobytové služby – počet lůžek, ambulantní a terénní služby – počet služeb.

Priorizace potřeb pro řešení v území je součástí dokumentu v Příloze č. 4.

Meziresortní potřeby

- 1) Finančně dostupné bydlení** – jedná se o základní životní potřebu a základní předpoklad pro osobní péči a výchovu dítěte. Sociálně slabé rodiny vzhledem k cenám za byty nedosáhnou na vlastní bydlení nebo v důsledku exekuce o bydlení přichází. Pronájmy se z důvodu vysokých kaucí, i u obecních bytů, stávají nedostupné. Překážkou pro získání dlouhodobého pronájmu je často podmínka bezdlužnosti. Obecních bytů je omezený počet a podmínky pro jejich přidělení jsou pro rodiny s dětmi v tíživé situaci obtížně splnitelné nebo nespílitelné. Neexistuje možnost dlouhodobějšího finančně dostupného bydlení pro rodiny s dětmi. Matky s dětmi využívají služeb azylových domů, které jsou časově omezené a pro početnější rodinné skupiny obtížně dostupné. U potřeby finančně dostupného bydlení je zaznamenána také potřeba podpory pro získání a udržení bydlení prostřednictvím sociální práce s rodinou.
- 2) Pomoc při hledání zaměstnání ohroženým rodinám** – potřeba zahrnuje nejen podporu k nalezení pracovního uplatnění, ale i motivaci rodin pracovat a udržet pracovní návyky. Jako důležitá se rovněž jevila individuální podpora (např. příprava na pohovor, zpracování životopisu).
- 3) Smysluplné využití volného času u rodin s dětmi** – potřeba se vztahovala především na děti ze sociálně slabých rodin nebo rodin s problémy, které tráví volný čas na ulici, a rodiče jsou časově vyčerpáni nebo nemají finance na zajištění volnočasových aktivit pro své děti.
- 4) Předškolní vzdělávání pro děti žijící v sociálně vyloučených komunitách** – potřeba reagovala na absenci smysluplného využití volného času u dětí v předškolním věku v sociálně vyloučených lokalitách a jejich následné úspěšné začlenění do školního kolektivu.
- 5) Zajištění odborné pomoci pro rodiče a děti** – Orgány sociálně-právní ochrany dětí se dlouhodobě potýkají s problémem kapacit pobytové formy Středisek výchovné péče, Speciálně pedagogických center a dětských psychologů (finančně, časově a místně dostupných), což se projevuje v dlouhých čekacích dobách a omezeným časem, ve kterém je možné s rodinou pracovat. V případě poruch psychického zdraví je ve Zlínském kraji zcela nedostatečná kapacita dětských psychiatrů.

3.5.4 Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Na jednání pracovních skupin SO ORP v rámci cílové skupiny Osoby ohrožené sociálním vyloučením byly označeny potřeby, které se na daném území nedaří uspokojovat. Po revizi potřeb bylo u této cílové skupiny předmětem jednání celkem 8 definovaných potřeb.

Potřeby, které lze uspokojit prostřednictvím sociálních služeb

- 1) Zajištění podmínek pro osobní hygienu, praní prádla, zajištění ošacení, stravy a dočasného bydlení** – potřebou je myšleno zabezpečení dočasného bydlení nebo alespoň vhodných prostor pro zajištění osobní hygieny, pro přípravu stravy či možnosti poskytnout čisté ošacení, vyprání a usušení prádla z důvodu zachování lidské důstojnosti a zabránění hlubšímu sociálnímu propadu.

- 2) **Podpora při získání soběstačnosti spojená se získáváním sociálních a pracovních návyků** – potřeba spočívá zejména v dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob ohrožených sociálním vyloučením prostřednictvím rozvoje jejich specifických schopností a dovedností, posilování návyků a nácvikem výkonu běžných a pro samostatný život nezbytných činností způsobem využívajícím jejich schopností, potenciálů a kompetencí. Dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti je spojeno rovněž s postupným získáváním pracovních návyků a uplatněním se na trhu práce. Problémem při uspokojení této potřeby může sehrávat na straně osoby ohrožené sociálním vyloučením např. závislost na alkoholu či jiných návykových látkách, příslušnost k etniku, zanedbávání osobní hygieny a problém neschopnosti dodržovat pracovní režim.
- 3) **Odborná rada, pomoc osobám ohroženým závislostmi** – potřeba byla směřována především na osoby ohrožené látkovou i nelátkovou závislostí (např. alkohol, drogy, gambling), které jsou motivovány k léčbě, a jejich rodinné příslušníky. Potřeba také souvisí s absencí bezpečného prostředí, kde nejsou přítomny negativní rizikové faktory, které u závislých osob nepříznivě ovlivňují schopnost abstinovat po absolvované ambulantní nebo pobytové léčbě a které za pomoci odborníků povede tyto osoby ke změně způsobu života a odbourání nežádoucích návyků.
- 4) **Odborná rada, pomoc (především dluhová problematika)** – potřeba poradenství se týká osob, které se ocitly (nebo jim hrozí) v nepříznivé finanční situaci, a potřebují pomoci s jejím řešením. Nejedná se pouze o poskytnutí rady, ale především o osobní jednání a dlouhodobou individuální práci s uživatelem s cílem zlepšit jeho finanční situaci způsobenou dluhy či špatným finančním hospodařením. Potřeba odborné rady a pomoci týkající se dluhové problematiky se vztahuje na všechny cílové skupiny.
- 5) **Odborná rada a pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením** – potřeba odborné rady a pomoci byla definována pro osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách popřípadě jinak sociálně ohrožené skupiny vyjma osob ohrožených závislostí. Potřebou je myšleno posílení dovedností, znalostí a informovanosti uživatelů tak, aby byli schopni samostatně a vlastními silami zvládat nároky spojené se sociálním fungováním, a to zejména prostřednictvím přímé práce s uživateli v terénu a v poradně (pro ty klienty, kteří nemohou nebo nechtějí docházet pravidelně do poradny).
- 6) **Přenocování** – potřeba byla spojována zejména s osobami, které se ocitly v krizové životní situaci bez přístřeší a sociálního zázemí a s osobami, které dlouhodobé bydlení trvalého charakteru nevyhledávají, a dostává jim pouze místo k přespání, a to zejména v zimních měsících.
- 7) **Pomoc při osamostatňování osobám do 26 let** – potřeba je definována zejména pro mladistvé, kteří opouštějí pěstounskou péči nebo ústavní zařízení z důvodu zletilosti, a pro osoby do 26 let vracejících se z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Pomoc a podpora by měla být zaměřena zejména na podporu samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, například formou poradenství (prevence zadlužování se, získání a udržení si bydlení, motivace k nalezení a udržení si vhodného zaměstnání apod.).
- 8) **Bydlení a péče pro osoby se závislostmi (návykové látky vč. alkoholu), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem (např. psychiatrická diagnóza, tělesný handicap)** – potřeba souvisí zejména s potřebou osob, jež kvůli svému rizikovému způsobu života (chronické onemocnění, závislost na návykových látkách)

mají sníženou soběstačnost a zhoršený zdravotní stav (fyzický i duševní). Akcentována byla potřeba osob bez ohledu na věk ve ztížené sociální situaci bez příštěší, které s ohledem na zdravotní stav, imobilitu potřebují pravidelnou dopomoc jiné fyzické osoby. Zajištění poskytování zdravotní péče a vysokou míru potřeby dopomoci není možno zajistit v azylových domech, které jinak tyto osoby využívají. Způsob života a životní návyky neumožňují bezproblémové zajištění pobytové služby péče v běžných domovech pro seniory.

Zjištěné potřeby osob

Ze všech SO ORP ve vztahu k této cílové skupině zaznívala zvýšená potřeba **Odborné pomoci (osoby závislé na návykových látkách, ohrožené sociálním vyloučením) a Odborné rady, pomoci (především dluhové problematiky)**. Zvýšená potřeba je nejčastěji důsledkem nárůstu počtu osob závislých na návykových a nenávykových látkách a také důsledkem finanční krize některých rodin a jedinců, kteří řeší svou situaci lehce dostupnými půjčkami, které však nejsou schopny splatit a dostávají se do dluhové pasti. Nejprioritnější potřebou této cílové skupiny, je odborná pomoc pro osoby závislé, jež získala prioritu 10 SO ORP ze všech 13.

Další potřebou, která je opakovaně identifikována již v Akčním plánu 2018, je potřeba **Bydlení a péče pro osoby se závislostmi (návykové látky vč. alkoholu), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem (např. psychiatrická diagnóza, tělesný handicap)**. Tuto prioritu vnímá 8 SO ORP. Potřeba je vysílána z pracovních skupin na základě nemožnosti umístit tyto osoby do sociálních služeb, a to i přesto, že tyto osoby splňují potřebu zvýšené ošetrovatelské péče a jsou osobami závislými na pomoci ostatních. Zástupci ze SO ORP reflektují rovněž situaci, kdy se v terénu objevuje stále více seniorů, jež jsou závislími na alkoholu, mají nízké příjmy, případně jsou bez nároku na výplatu důchodu, ale jsou již neschopni se sami o sebe postarat. Tuto potřebu v rámci cílové skupiny Osoby ohrožené sociálním vyloučením označilo s prioritou 1 celkem 5 SO ORP, dále dva SO ORP s prioritou 2 a jeden SO ORP s prioritou 3.

Napříč všemi definovanými potřebami všech cílových skupin získala tato potřeba prioritu č. 3.

Dostupné zdroje – sociální služby na území včetně rozvoje v roce 2018

Tabulka č. 4: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Osoby ohrožené sociálním vyloučením dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)

Druh sociální služby / SO ORP	Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Luhačovice	Otrokovice	Rožnov pod Radhoštěm	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Valašské Klobouky	Valašské Meziříčí	Vizovice	Vsetín	Zlín	
Pobytové služby														
Azylové domy	0	0	45	0	37	0	51	0	0	0	0	36	14	
Domovy se zvláštním režimem - pro osoby závislé na návykových látkách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	7	16	
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	
Ambulantní služby (vč. převažující ambulantní formy)														
Kontaktní centra	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	
Nízkoprahová denní centra	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	
Noclehárny	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	
Odborné sociální poradenství	1	0	2	0	1	0	2	0	1	2	0	1	4	
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Terénní služby														
Telefonická krizová pomoc	1													
Terénní programy – pro osoby závislé na návykových látkách	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	
Terénní programy – pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	místní působnost	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	2	1
	celokrajská působnost	1												

Legenda: Pobytové služby – počet lůžek, ambulantní a terénní služby – počet služeb.

Meziresortní potřeby

Potřeby, které není možné uspokojit prostřednictvím sociálních služeb:

- 1) **Dostupné bydlení** – finančně dostupné bydlení (i krátkodobého charakteru) pro osoby vyloučené a pro osoby ohrožené vyloučením (např. osoby bez přístřeší, ubytované na ubytovnách, osoby závislé, s nízkým příjmem/bez příjmu, zadlužené, po výkonu trestu). Potřeba dostupného bydlení souvisí i s potřebou podpory pro získání a udržení bydlení, dodržováním pravidel soužití, „pomocí při hlídání vlastního prahu“ tzn. zproštění se negativních vazeb a vlivů.
- 2) **Včasná léčba závislostí** – potřeba představuje možnost pro závislou osobu nastoupit do léčebného programu v době, kdy se tak rozhodl a k léčbě je motivován. Problémem jsou dlouhé čekací lhůty psychiatrických ambulancí a nemocnic a následná ztráta motivace dobrovolnou léčbu podstoupit.
- 3) **Posílení sociální práce na obcích** – potřeba dostupného základního poradenství a individualizované podpory při řešení problému OOSV souvisí s nedostatkem sociálních pracovníků na obcích, což je možné řešit navýšením personální kapacity sociálních pracovníků. V případě dostatečného počtu pracovníků na obcích, by nemusely být některé nepříznivé sociální situace OOSV řešeny sociální službou a jednalo by se o primárně preventivní opatření, což je v souladu s aktuálně platnou koncepcí sociální politiky státu.

4 FINANCOVÁNÍ ZÁKLADNÍ SÍŤE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE

Předpokládané náklady na sociální služby v roce 2019 a struktura jednotlivých zdrojů financování v roce 2019 byly stanoveny v kontextu celkového střednědobého výhledu financování sociálních služeb v letech 2016 – 2020. Tento výhled byl následně zpřesněn v Akčním plánu pro rok 2017 a Akčním plánu pro rok 2018 díky znalosti aktuálnějších dat poskytovatelů sociálních služeb tak, jak je vykázali prostřednictvím aplikace KISSoS.

4.1 Srovnání skutečnosti roku 2017 se skutečností roku 2016 a s plánovaným finančním výhledem roku 2017

V rámci výhledu financování Základní sítě pro období 2017 – 2020, který byl součástí Střednědobého plánu 2016 – 2019 a současně Akčního plánu pro rok 2018 byly pro rok 2018 předpokládány náklady sítě ve výši 2 123 041 tis. Kč, tato výše byla z důvodu významné změny mzdových nákladů daných změnami Nařízení vlády č. 564/2006 Sb. upravena na výsledný předpoklad 2 564 972 tis. Kč, což představuje meziroční změnu nákladů oproti skutečnosti roku 2017 ve výši 19,41 %, tj. 416 940 tis. Kč a zdroje ve stejné výši, což představuje meziroční změnu zdrojů oproti roku 2017 ve výši 19,5 %, tj. 418 557 tis. Kč.

Dle dat za skutečnost roku 2018 získaných od poskytovatelů sociálních služeb prostřednictvím webové aplikace KISSoS k 22. 2. 2019, činily skutečné náklady 2 490 638 tis. Kč a skutečné zdroje 2 489 146 tis. Kč.

Z uvedených skutečností vyplývá, že v roce 2018 byla skutečná výše nákladů oproti předpokládané výši nákladů pro rok 2018 nižší o 74 334 tis. Kč, tj. o 2,98 %. A skutečná výše zdrojů oproti předpokládaným zdrojům pro rok 2018 byla nižší o 75 826 tis. Kč, tj. o 3,04 %.

Plánované náklady a zdroje byly vyšší než skutečnost pravděpodobně z toho důvodu, že ne všichni poskytovatelé zvýšili mzdové náklady v souladu s novelizací Nařízení vlády č. 564/2006 Sb., jelikož toto nařízení se nevztahuje na všechny poskytovatele sociálních služeb, ale pouze na veřejné poskytovatele (tedy obce, kraj a jejich příspěvkové organizace).

4.2 Aktualizace výhledu financování pro období 2019 – 2023

Na základě dat poskytovatelů sociálních služeb poskytnutých prostřednictvím webové aplikace KISSoS za skutečnost roku 2018 a rozvojových záměrů pro rok 2020 projednaných a doporučených ke schválení Týmem pro dohodu, byl aktualizován finanční výhled nákladů a zdrojů Základní sítě do roku 2023.

Obecné zásady financování sociálních služeb ve Zlínském kraji byly definovány ve Střednědobém plánu 2016 – 2019 a v Akčním plánu pro rok 2019 se postupuje v souladu s těmito zásadami.

Tabulka č. 5: Skutečné náklady Základní sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2012 – 2018 a předpokládané náklady Základní sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2019 – 2023, včetně zdrojů financování (v tis. Kč)

ZDROJ FINANCOVÁNÍ	SKUTEČNOST							PŘEDPOKLAD					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		2020	2021	2022	2023
								Varianta I	Varianta II				
Státní rozpočet (kapitola MPSV)	491 633	467 366	509 674	589 807	627 512	766 913	1 010 255	1 163 056	1 319 770	1 537 745	1 626 695	1 708 195	1 792 480
Zlínský kraj	17 621	23 901	14 986	20 484	27 610	30 294	32 179	73 942	65 695	67 728	67 913	72 913	78 213
z toho: kofinancování IP	0	0	0	0	2 146	6 313	8 142	8 728	8 481	252	0	0	0
Individuální projekty ZK (IP)	14 707	42 930	47 617	0	40 776	119 948	154 694	165 845	161 124	4 794	0	0	0
Obec	67 949	64 738	72 031	76 224	74 519	70 382	82 430	78 194	78 194	86 013	88 597	92 141	95 826
Uživatelé	879 744	898 763	900 606	901 588	938 208	968 910	1 000 414	978 624	978 624	983 517	988 434	993 376	998 343
Fondy zdravotních pojišťoven	75 689	69 455	82 895	82 729	98 015	116 069	129 264	117 232	117 232	120 749	124 372	128 103	131 946
Ostatní zdroje	79 713	87 599	85 984	82 907	70 991	73 899	79 910	17 137	21 821	55 571	57 214	58 907	60 650
Chybějící zdroje / ztráta	-6 796	-3 570	-10 103	-3 693	-5 823	-1 617	-1 492	0	0	0	0	0	0
Zdroje bez SR							1 478 891	1 430 974	1 422 690	1 318 372	1 326 530	1 345 440	1 364 979
Zdroje celkem	1 627 056	1 654 752	1 713 793	1 753 739	1 877 631	2 146 415	2 489 146	2 594 030	2 742 460	2 856 117	2 953 225	3 053 635	3 157 459
Náklady celkem	1 633 852	1 658 322	1 723 896	1 757 432	1 883 454	2 148 032	2 490 638	2 594 030	2 742 460	2 856 117	2 953 225	3 053 635	3 157 458
Náklady bez rozvoje							2 462 664	2 582 359	2 730 789	2 852 149	2 938 944	3 039 768	3 142 190
Limit na rozvojové aktivity							27 973	11 671	11 671	3 968	14 281	13 867	15 268
Meziroční změna nákladů	-2,30%	1,50%	3,95%	1,95%	7,17%	14,05%	15,95%	4,15%	10,11%	4,14%	3,40%	3,40%	3,40%

Zdroj: Webová aplikace KISSoS, vlastní výpočty

Pozn.: Struktura hodnot celkových nákladů a výše uvedených zdrojů je podrobně vysvětlena v následující části dokumentu. V případě zdroje finančních prostředků ze Zlínského kraje se vycházelo pro rok 2018 a 2019 ze schváleného rozpočtu Zlínského kraje, od roku 2020 ze Střednědobého výhledu rozpočtu Zlínského kraje pro rok 2020 - 2023. Součástí finančních prostředků z rozpočtu kraje jsou především příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím, pro rok 2019 a 2020 finanční prostředky pro odlehčovací služby, které jsou součástí Dočasné sítě a finanční prostředky určené na dofinancování poskytovatelů sociálních služeb, z nichž jsou vyjmuty prostředky pro financování Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen ZDVOP) a činnosti s tím související a příprava žadatelů o náhradní rodinnou péči. Tj. v roce 2019 celkové finanční prostředky Zlínského kraje vyhrazené na sociální služby činí **89 501** tis. Kč, z této částky jsou vyjmuty finanční prostředky vyhrazené pro odlehčovací služby 25 mil. Kč a finanční prostředky pro ZDVOP a činnosti s tím související a přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči ve výši 7 287 tis. Kč (předpoklad dle dopočtu skutečnosti roku 2018), při současném zohlednění kofinancování Individuálních projektů ve výši 8 481 tis. Kč se dostáváme k výsledné částce uvedené ve výhledu financování, **tedy 65 695** tis. Kč. V roce 2020 prostředky Zlínského kraje vyhrazené na sociální služby činí **99 763** tis. Kč, z této částky jsou vyjmuty finanční prostředky vyhrazené pro odlehčovací služby 25 mil. Kč a finanční prostředky pro ZDVOP a činnosti s tím související a přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči ve výši 7 287 tis. Kč (předpoklad dle dopočtu skutečnosti roku 2018), při současném zohlednění kofinancování Individuálních projektů ve výši 252 tis. Kč se dostáváme k výsledné částce uvedené ve výhledu financování tedy **67 728** tis. Kč.

Náklady

Údaje za období 2012 – 2018 představují skutečné náklady poskytovatelů sociálních služeb, tak jak jsou zadávány do aplikace KISSoS.

Předpoklad celkových nákladů a zdrojů roku 2019 je zpracován variantně a vychází z predikce nákladovosti sociálních služeb, které byly zařazeny do Akčního plánu pro rok 2019. Celkové předpokládané náklady Základní sítě jsou u Varianty I ve výši 2 594 030 tis. Kč, u Varianty II ve výši 2 742 460 tis. Kč. Varianta I byla zachována s původními hodnotami, které byly predikovány v rámci Akčního plánu pro rok 2019 v červnu roku 2018. V rámci Varianty II byly upřesněny hodnoty zdrojů financování, a to Zlínský kraj, Státní rozpočet (kapitola MPSV) a celkové náklady a celkové zdroje.

Ve Variantě II je zohledněno navýšení nákladů Základní sítě z důvodu již schváleného nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách v platném znění. Na základě tohoto nařízení se platové tarify u sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách navýší od 1. 1. 2019 o 7 %. Adekvátně k předpokládanému navýšování nákladů sociálních služeb jsou navýšené také částky připadající na dofinancování výdajů ze státního rozpočtu oproti původně žádaným prostředkům, jelikož v době podání žádosti na MPSV nebyly skutečnosti o navýšování mzdových prostředků známy. Aktualizován byl také zdroj financování Zlínský kraj. Varianta II u tohoto zdroje zahrnuje výši uvedenou v souladu s Rozpočtem Zlínského kraje na rok 2019.

V roce 2019 v rámci obou variant (Varianta I a Varianta II) jsou současně zohledněny předpokládané náklady nově se rozvíjejících sociálních služeb.

Při srovnání skutečnosti roku 2018 a předpokladu pro rok 2019 Varianta II. byl zaznamenán nárůst celkových nákladů meziročně o 10,11 %. Tento narůstající trend nákladů byl zaznamenán v meziročním srovnání již v roce 2017, ve výši 14,05 %, dále pak v roce 2018, ve výši 15,95 %, a to v souvislosti s již zmíněnou změnou legislativy v oblasti odměňování. V dalších letech tento trend pokračuje, ale není už tak markantní.

Přestože se nařízení vlády účinná od 1. 7. 2017 a 1. 11. 2017 dotýkala především příspěvkových organizací lze předpokládat, že růst platů v jednom sektoru poskytovatelů sociálních služeb se bude přelévat v růst mezd u ostatních poskytovatelů tak, aby tito byli schopni si své zaměstnance udržet, případně motivovat k příchodu nové. Mimo jiné i z toho důvodu predikujeme poměrně výrazný růst nákladů v roce 2019. V této souvislosti se lze domnívat, že růst mzdové hladiny bude mít pozitivní efekt na celkový růst zaměstnanosti v sektoru sociálních služeb, kde se dlouhodobě ukazuje podzaměstnanost; toto samozřejmě vyvolá další růst celkových nákladů sociálních služeb.

V důsledku navýšení celkových nákladů je nezbytné významně usměřňovat rozvoj Základní sítě v následujících obdobích. Rozvoj Základní sítě významně limitují zdroje financování a ekonomické jevy, zejména vývoj inflace a změny ve mzdových nákladech, které se podílejí na celkových nákladech průměrně ve výši 76,7 % napříč všemi formami poskytování sociálních služeb (vychází z analýzy celkových nákladů všech druhů sociálních služeb za rok 2017).

Pro období 2020 – 2023 je kalkulován meziroční nárůst mzdových nákladů ve výši 4 % a provozních nákladů ve výši 2,1 %. Pokud nedojde k zásadní změně v systému financování (např. víceleté financování, mandatorní výdaj ze státního rozpočtu, zvýšení podílu územních samosprávných celků na spolufinancování sociálních služeb, získání dalších zdrojů v rámci dotačních titulů), bude nezbytné

rozvoj Základní sítě usměrňovat a podporovat pouze takový rozvoj, který využívá vnitřních zdrojů (možností financování) Základní sítě.

Zdroje financování

- **Státní rozpočet (MPSV)**

Na zajištění dostupnosti sociálních služeb na území jsou Zlínskému kraji poskytovány prostředky ze státního rozpočtu. V roce 2018 obdržel Zlínský kraj 88 % z požadované částky (požadovaná částka 1 148 075 tis. Kč, obdržená částka 1 012 750 tis. Kč).

Pro rok 2019 bylo využito variantního řešení (Varianta I a Varianta II), a to z důvodu legislativní změny o navýšení platových tarifů. Zlínský kraj v době podání své žádosti o dotaci nemohl ještě tuto změnu reflektovat a požádal o dotaci ze státního rozpočtu ve výši 1 163 056 tis. Kč. Tato částka byla stanovena na základě projekce nákladů Základní sítě a dalších zdrojů, které se na financování sociálních služeb podílejí a současně dostupných informací v době tvorby Akčního plánu pro rok 2019, tedy v květnu a červnu roku 2018. Na základě aktuálních informací o navýšování platových tarifů k 1. 1. 2019 byla hodnota zdroje Státní rozpočet (kapitola MPSV) v rámci výhledu financování (viz Tabulka č. 5) zpřesněna na částku 1 319 770 tis. Kč (Varianta II). Zlínský kraj chce tuto možnost využít v případě dofinancování ze státního rozpočtu (kapitola MPSV). Zpracování Varianty II má zabezpečit, aby se toto navýšení promítlo do plných nákladů i v případě, že by MPSV nereagovalo dofinancováním sociálních služeb v daném roce.

Meziroční nárůst finančních prostředků ze státního rozpočtu (kapitola MPSV) pro Zlínský kraj na zajištění dostupnosti sociálních služeb pro rok 2020 je predikován na úrovni 16,5 % ve srovnání s Variantou II roku 2019. Je to především z důvodu změny zdroje financování u služeb, které jsou v současné době financovány z individuálních projektů Zlínského kraje. Jde o projekt „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“ s financováním do 31. 12. 2019, projekt „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“, s financováním do 30. 6. 2019 a projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji II“ s financováním do 31. 5. 2020. Blíže je rozpracováno v části individuální projekty Zlínského kraje.

Pro následující období 2021 – 2023 je modelován meziroční růst objemu finančních prostředků z tohoto zdroje přibližně o 5 %.

- **Zdroje z rozpočtů územních samosprávných celků Zlínského kraje**

Dle doporučení MPSV by podíl územních samospráv na financování sociálních služeb měl činit minimálně 10 % z obvyklých nákladů sociálních služeb. V roce 2017 pokrývaly prostředky územních samospráv (obce, kraj) cca 4,7 % nákladů poskytovatelů sociálních služeb.

Předpoklad navýšování podílu územních samospráv v následujícím období, do roku 2020, byl vyjádřen ve Střednědobém plánu 2016 – 2018. Aktualizace je v souladu s vyjádřenou strategií, dochází pouze k úpravě nominálních hodnot na základě predikce vyšších nákladů.

Rozpočty územních samosprávných celků se v období 2012 – 2016 podílely na financování sociálních služeb v rozsahu 5 % – 5,5 %. V roce 2017 pokrývaly finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků (obce, kraj) přibližně 4,7 % celkových nákladů poskytovatelů sociálních služeb.

V době aktualizace Akčního plánu pro rok 2019 byl dle vykázaných hodnot roku 2018 v rámci aplikace KISSoS podíl územně samosprávních celků na celkových nákladech ve výši 4,6 %.

Zdroj financování Obec vychází z předpokladu, že rozpočty obcí již k datu tohoto dokumentu rozhodly o výši podpory pro rok 2019. V roce 2018 a 2019 Zlínský kraj prozatím neočekává původně plánované navýšení z tohoto zdroje. Faktory, které tento zdroj ovlivňují, jsou především zapojení vybraných druhů sociálních služeb do individuálních projektů Zlínského kraje, kde není podíl obce pro vyrovnávací platbu modelován, a dále skutečnost, že obce nedokáží v reálném čase v rámci svých rozpočtů reagovat. Proto předpokládáme, že obce zareagují postupně na změnu nákladovosti Základní sítě např. z důvodu navýšení mezd a platů pracovníků v sociálních službách. V roce 2020 již vychází predikce zdrojů od obcí z předpokládaného podílu obcí na financování celkových nákladů sociálních služeb na úrovni 3 %. Při stanovení podílu se vychází ze skutečného podílu obcí na celkových nákladech Základní sítě dle analýzy dat skutečnosti včetně období roku 2017, kdy celkové náklady poskytovatelů sociálních služeb byly pokryty veřejnými zdroji od obcí ve výši 3,27 %, v roce 2018 ve výši 3,31 %.

Objem prostředků v rámci zdroje financování Zlínský kraj vychází v roce 2019 ze schváleného rozpočtu kraje pro rok 2019. Pro rok 2019 byla v rámci Varianty II. zpřesněna původní hodnota tohoto zdroje v souladu s Rozpočtem Zlínského kraje na rok 2019. Pro období 2020 – 2023 zaznamenávají uvedené hodnoty tohoto zdroje částky uvedené ve Střednědobém výhledu rozpočtu Zlínského kraje na roky 2020 – 2023 v poslední aktuální úpravě. Meziročně dochází k růstu finančních prostředků z tohoto zdroje. Součástí celkové částky z finančních prostředků kraje je také spolufinancování individuálních projektů ve výši 5 % z celkové dotace pro poskytovatele sociálních služeb. Vzhledem k postupnému ukončování stávajících individuálních projektů v období 2019 – 2020 dochází i k ukončování jejich kofinancování ze strany kraje.

Současně se Zlínský kraj na základě podnětů měst a obcí, poskytovatelů sociálních služeb i samotných uživatelů sociálních služeb rozhodl podpořit pro období 2019 - 2020 sociální služby poskytované pobytovou, ambulantní a terénní formou, které umožňují lidem závislým na určité formě pomoci, zůstat v přirozeném prostředí a vyhlásil „Program pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění odlehčovacích služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019 a 2020“ v celkové výši podpory 50 mil. Kč (respektive 25 mil. Kč pro každý rok). Tyto částky nejsou zahrnuty ve zdroji Zlínský kraj pro rok 2019 a 2020 z toho důvodu, že výše uvedené odlehčovací služby podporované z uvedeného programu nejsou součástí Základní sítě, ke kterému se všechny ostatní zdroje vztahují, ale jsou součástí sítě Dočasné.

Cílem postupného navyšování zdrojů z územních samosprávních celků je dosažení podílu na celkových nákladech sítě na úrovni 5,3 – 5,5 % pro období 2019 – 2023.

- **Individuální projekty ZK (IP)**

Zlínský kraj se na celém systému financování sociálních služeb podílí realizací svých projektů. V současné době je zapojen do tří individuálních projektů. Prvním z nich je „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“, kdy pro období 1. 8. 2016 – 31. 12. 2019 byla alokována částka ve výši 445 mil. Kč. V letech 2016 – 2017 bylo z projektu čerpáno cca 164 mil. Kč, v roce 2018 je plánováno čerpání ve výši 136 mil. Kč a pro rok 2019 zůstává částka k čerpání ve výši cca 145 mil. Kč.

Celkový objem projektu „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“ činí cca 29 mil. Kč, z nichž je pro rok 2019 určeno necelých 11 mil. Kč. Doba trvání projektu je od října 2016 do září 2019, s financováním do 30. 6. 2019. S účinností od 1. 7. 2019 budou

nově zřízené kapacity služby druhu chráněné bydlení v rámci projektu transformace podpořeny z Programu pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje pro daný rok.

Finanční prostředky na vznik služeb druhu chráněné bydlení byly rozloženy v letech 2017, 2018 a 2019 s předpokladem postupného vzniku těchto služeb. Pro rok 2017 byla částka vyčíslena na 5 178 tis. Kč. Aby mohla chráněná bydlení vznikat, je nutné ze strany poskytovatelů zajistit prostory, které by bylo možné pro účely těchto služeb pronajmout. S ohledem na tuto skutečnost, dochází k prodlevě zřizování chráněných bydlení. Nedaří se nejenom nalézt v daném času odpovídající vhodné prostory, ale i uzavřít nájemní smlouvu, která reflektuje požadavky na registraci nové služby. Z toho důvodu došlo v roce 2017 pouze k čerpání částky 2 397 tis. Kč.

Pro rok 2018 byla s ohledem na narůstající počet nově vznikajících kapacit chráněného bydlení alokována částka cca 15,7 mil. Kč, pro rok 2019 bylo určeno 10,9 mil. Kč.

Třetí projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji II“ je realizován v letech 2017 – 2020. Alokovaná částka na všechny roky představuje 32 mil. Kč. V roce 2017 bylo čerpáno celkem 2,5 mil. Kč, oproti původnímu 4,5 mil. Kč. Nevyčerpaná částka je přesunuta do následujících let, kdy v roce 2018 je plánováno vyčerpat necelých 11 mil. Kč, v roce 2019 cca 13,5 mil. Kč a v posledním roce realizace projektu k 31. 5. 2020 zbývajících 5 mil. Kč rozpočtované částky.

Na financování všech individuálních projektů se podílí Zlínský kraj 5 %, státní rozpočet 10 % a ESF 85 %. Hodnota kofinancování individuálních projektů v rámci Tabulky č. 5 Výhledu financování byla zpřesněna na základě aktuálních informací o čerpání finančních prostředků vyhrazených pro výše uvedené individuální projekty.

- **Uživatelé sociálních služeb**

Úhrady od uživatelů služeb sociální péče jsou dominantním zdrojem, který se na financování sociálních služeb podílí. Ve Střednědobém plánu 2016 – 2018 byl predikován 1% meziroční nárůst tohoto zdroje. Úhrady od uživatelů sociálních služeb představují dominantní zdroj, který se podílí na financování sociálních služeb. Meziroční nárůst úhrad od uživatelů byl ve Střednědobém plánu 2016 – 2019 predikován ve výši 1 %. Skutečnost růstu tohoto zdroje pro rok 2016 až 2018 je v souladu s Akčním plánem pro rok 2019 tedy na úrovni cca 3 – 4 %.

I přes meziroční rostoucí trend tohoto zdroje od roku 2018 však jeho celkový podíl na krytí celkových nákladů Základní sítě klesá, tj. náklady Základní sítě rostou rychleji než příjmy od uživatelů. Z toho důvodu je predikován pomalejší růst tohoto zdroje na úrovni 0,5 %.

Současná právní úprava limituje úhrady od uživatelů sociálních služeb a u pobytových služeb sociální péče a prevence vymezuje minimální částku, kterou je poskytovatel povinen uživateli ponechat.

Řada poskytovatelů sociálních služeb již nyní od uživatelů s ohledem na jejich příjmy není schopna vybrat stanovenou výši prostředků za poskytování sociální služby.

- **Fondy zdravotních pojišťoven**

V případě výnosů od zdravotních pojišťoven je trend pro následující období rovněž upraven, v minulých obdobích došlo k vyššímu růstu tohoto zdroje. Pro další období roku 2019 je modelován nárůst tohoto zdroje o 0,5 % oproti předchozím letům. V následujících letech je predikce nárůstu ve výši 3 %,

důvodem je předpoklad zvýšené četnosti prováděných zdravotních úkonů hrazených z finančních prostředků zdravotních pojišťoven.

- **Ostatní zdroje**

Představují další prostředky, které se na financování sociálních služeb podílí a kterými poskytovatelé doplňují hlavní chybějící zdroje. Jejich struktura a výše je pouze orientační, jelikož jsou velmi obtížně predikovatelné.

5 SYSTÉMOVÉ PRIORITY STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI

5.1 Systémové priority pro období 2016 – 2018

Priority, které vycházejí ze zjištěných potřeb v území Zlínského kraje, byly formulovány ve Střednědobém plánu 2016 – 2018. Jedná se priority systémové a věcné. Jejich konkrétní popis obsahuje strategická část (5. kapitola) Střednědobého plánu 2016 – 2018. Níže v tabulce je uveden jejich přehled.

Systémové priority	
Číslo priority	Definice
1	Udržitelný rozvoj Sítě sociálních služeb Zlínského kraje
2	Vytvoření rámce participace obcí a kraje jako veřejných zadavatelů na zajištění potřeb osob daného území prostřednictvím sociálních služeb
3	Podpora vzniku a rozvoje zejména terénních a ambulantních služeb a služeb komunitního typu v místech, kde osoby žijí
4	Organizacemi zřízenými Zlínským krajem zajišťovat především pobytové služby určené specifickým skupinám obyvatelů s regionálním přesahem
5	Podpora rozvoje sociální práce, přístupů a metod posilujících kompetence osob k řešení nepříznivé sociální situace a interdisciplinární spolupráce
6	Rozvoj nástrojů měření efektivity Sítě sociálních služeb Zlínského kraje
Věcné priority	
1. Senioři	
1.1.	Podpora transformace stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory na služby pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby
1.2.	Rozvoj aktivit zvyšující motivaci pobytových služeb pro seniory k zajišťování podpory především osobám s vysokou mírou podpory při zajištění péče, kterou není možno zajistit v domácím prostředí
1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu
1.4.	Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb
2. Osoby se zdravotním postižením	
2.1.	Podpora integrace osob s duševním onemocněním formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb
2.2.	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území
2.3.	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb v místech, kde tyto osoby žijí
2.4.	Podpora pro pečující osoby

Věcné priority	
3. Rodiny s dětmi	
3.1.	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb
3.2.	Podpora zvyšování odborných kompetencí pracovníků služeb pro rodiny s ohroženými dětmi
3.3.	Podpora aktivit a služeb podporujících náhradní rodinnou péči
4. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	
4.1.	Udržení a rozvoj terénní sociální práce
4.2.	Rozvoj ambulantních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností nad 30 tisíc obyvatel
4.3.	Zajištění ubytování s celodenní péčí pro osoby se závislostmi (alkohol), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem
4.4.	Rozvoj kapacit specializovaného dluhového poradenství
4.5.	Podpora ambulantních případně vybraných pobytových sociálních služeb v ORP pro osoby závislé na návykových látkách

V rámci tvorby Akčního plánu pro rok 2017 došlo na základě analýzy potřeb na územích SO ORP v porovnání se Střednědobým plánem 2016 – 2018 k doplnění priority 4.5 pro cílovou skupinu Osoby ohrožené sociálním vyloučením. Výše uvedené priority zůstávají pro následující období beze změn.

Systémové priority pro období 2016 – 2018 byly aktualizovány pro tvorbu původně připravovaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2019 – 2021. Prodloužením platnosti Střednědobého plánu 2016 – 2018 o jeden rok zůstaly v platnosti Systémové priority uvedené v kapitole 5.1 a současně jsou platné systémové priority v kapitole 5.2. Nejedná se o zásadní změny, ale o upřesnění definic systémových priorit pro rok 2019 – 2021 a doplnění nových systémových priorit. Pro nový Střednědobý plán 2020 – 2022 mohou být systémové priority ještě aktualizovány.

5.2 Systémové priority pro období 2019 – 2021

1. Udržitelný rozvoj sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Sociální služby citlivě reagují na výkyvy financování. Stabilita finančních prostředků je významná pro rozvoj služeb, jejich kvalitu a zvyšování efektivity. Prioritou Zlínského kraje je podporovat takový rozvoj služeb z dostupných zdrojů, který bude dlouhodobě udržitelný. Při tvorbě udržitelné Sítě bude kladen důraz na vnitřní zdroje Sítě a je třeba maximalizovat snahu o zapojení ÚSC do financování sociálních služeb.

Udržitelný rozvoj Sítě znamená i systém využití Zásobníku rozvojových záměrů, ze kterého bude v případě jiných finančních zdrojů možné za stanovených podmínek dočasně rozšířit Sít, a to především v souvislosti s financováním z evropských fondů. Udržitelnost Sítě spočívá i v nastavení mechanismů pro vyřazení sociálních služeb ze Sítě, pokud nesplňují předem definované parametry a bude zohledněna i jejich potřebnost. Nebudou podporovány sociální služby, které nevznikly v souladu se střednědobým plánováním kraje.

2. Vytvoření rámce pro zapojení obcí při zjišťování potřeb osob daného území

Obce jsou klíčovým partnerem spolupráce při zjišťování potřeb a jako klíčový partner sehrávají významnou roli při formulaci definice potřeb a návrhů jejich řešení. Dle § 94, písm. f) zákona č. 108/2006 Sb. obec spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje a za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob. Působností obcí dle § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zařízení), je pečovat ve svém územním obvodu o utváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů. Významným zdrojem jsou komunitní plány SO ORP, které by měly řešit potřeby občanů dané ORP v sociální oblasti. Cílem bude komunikace a koordinace procesních postupů a priorit pro úspěšnou realizaci Střednědobého plánu a komunitních plánů.

3. Podpora vzniku a rozvoje zejména terénních a ambulantních služeb a pobytových služeb (nikoliv velkokapacitních) v místech, kde osoby žijí

Prioritou Zlínského kraje, napříč všemi cílovými skupinami, je podpora vzniku a rozvoj takových služeb, které plně respektují principy normality, jsou poskytovány v běžném prostředí a směřují k sociálnímu začleňování klientů. Podpora rozvoje těchto služeb je klíčová pro udržitelný způsob zajišťování sociálních služeb ve Zlínském kraji. Nadále již nebude podporován vznik nových velkokapacitních zařízení a rozvoj velkokapacitních pobytových služeb ústavního typu spočívající v navýšení stávajících kapacit, které nenaplnují principy normality, nesměřují k sociálnímu začleňování a vykazují ústavní prvky jako např. izolace klientů od běžného prostředí na základně společného znaku a potlačení individuality člověka.

4. Organizacemi zřízenými Zlínským krajem zajišťovat především pobytové služby určené specifickým skupinám obyvatel s regionálním přesahem

Zlínský kraj je zřizovatelem především pobytových sociálních služeb péče. Převážná část služeb vznikala historicky. Pobytové služby jsou poskytovány jak regionálně např. cílové skupině senioři, tak specifickým cílovým skupinám (osoby s duševním onemocněním, osoby závislé na návykových látkách). Rozsáhlé kapacity ústavních zařízení jsou zaměřeny na poskytování pobytových služeb péče osobám se zdravotním postižením. Potřeby osob v území, případně potřeby klientů ústavních pobytových služeb, řešitelné veřejnými nebo ambulantními či terénními sociálními službami nebudou, za předpokladu dostupnosti jiného poskytovatele řešeny příspěvkovými organizacemi Zlínského kraje. Organizacemi Zlínského kraje budou primárně poskytovány pobytové služby. Prioritou bude využívání synergických efektů v území a podpora spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb. Také bude podporováno úspěšné dokončení transformace pobytových služeb a v nezbytné míře podpora navazujících ambulantních a terénních služeb na transformace.

5. Rozvoj nástrojů měření efektivity Sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Zlínský kraj má vytvořeny mechanismy a parametry pro hodnocení služeb. Stávající systém poskytuje základní rámec, kterým je nahlíženo na sociální služby pro účely jejich zařazování do Sítě sociálních služeb Zlínského kraje a setrvávání v Síti. Primární hledisko těchto parametrů má výkonový charakter a nemusí poskytovat odpovídající náhled na obsah služby a motivovat poskytovatele k aktivitám sociální práce, které vedou k dosažení nezávislosti klienta na sociální službě, či realizaci takové podpory klientům, která závislost na poskytované sociální službě snižuje. Prioritou tohoto období je rozvoj a kultivace takových nástrojů hodnocení služeb, jimiž nebude měřena pouze ekonomická efektivita,

ale efektivita poskytované sociální služby jako celku. Kraj také bude ve spolupráci s poskytovateli revidovat a zefektivňovat systém výkaznictví, a to především v aplikaci KISSoS.

6. Definování principů pro tvorbu Optimální Sítě sociálních služeb

Ve Zlínském kraji bude v průběhu realizace SPRSS 2019-2021 zahájen proces tvorby „Optimální Sítě“, která je definována jako maximální (žádoucí), optimálním způsobem zohledňující reálné potřeby uživatelů služeb v rámci kraje, tj. bez ohledu na výši disponibilních zdrojů financování sociálních služeb (min. definování druhů, kapacit a území).

7. Zajistit dostatečnou informovanost partnerů a občanů Zlínského kraje

Kraj bude ve spolupráci s obcemi a městy Zlínského kraje společně komunikovat směrem k partnerům, odborné veřejnosti a občanům o zásadních rozhodnutích v oblasti sociálních služeb a snahou bude realizovat cílené informační kampaně. Jedná se například o proces transformací zařízení, podporu dobrovolnictví nebo podporu integrace OZP do společnosti.

8. Zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním

V souvislosti s legislativními kroky Ministerstva zdravotnictví by mělo být dosaženo vzájemné provázanosti zdravotních a sociálních služeb, protože jen tak lze zamezit propadu klientů na sociální dno. Kraj se bude připravovat na větší možnost sociální integrace duševně nemocných ve společnosti. Cílem je zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním.

9. Zajištění dostatečného počtu pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením s cílem humanizace a deinstitucionalizace

Kraj bude podporovat koordinovaný a vyvážený rozvoj pobytových služeb pro seniory, a to především pro osoby s demencí či Alzheimerovou chorobou a seniory s vysokou mírou závislosti na péči jiné osoby a osob se zdravotním postižením s vysokou mírou závislosti na péči jiné osoby při zohlednění udržitelného rozvoje sítě. Musí se jednat o bydlení, které plně respektuje principy normality, je poskytováno v přirozené komunitě uživatele, směřuje k sociálnímu začleňování klientů a je v souladu s platnými kritérii pro daný druh sociální služby.

10. Zajištění potřeb osob se závislostmi, které žijí rizikovým způsobem života, a mají sníženou soběstačnost

Cílem kraje je zajistit bydlení a péči pro osoby se závislostmi (návykové látky vč. alkoholu), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem (např. psychiatrická diagnóza, tělesný handicap). Potřeba souvisí zejména s potřebou osob, jež kvůli svému rizikovému způsobu života (chronické onemocnění, závislost na návykových látkách) mají sníženou soběstačnost a zhoršený zdravotní stav (fyzický i duševní). Akcentována byla potřeba osob bez ohledu na věk ve ztížené sociální situaci bez příštěší, které s ohledem na zdravotní stav, imobilitu potřebují pravidelnou dopomoc jiné fyzické osoby.

11. Podpora při realizaci opatření vedoucích ke zlepšení bezbariérovosti sociálních služeb

Zlínský kraj si je vědom existujících překážek pro stávající i budoucí uživatele sociálních služeb. Těmito překážkami mohou být jak fyzické bariéry, tak i psychické bariéry. Cílem kraje je napomáhat k tvorbě prostředí, ve kterém nedochází k omezení aktivit či komunikace občanů z důvodu jejich handicapu.

6 SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE PRO ROK 2019

Síť sociálních služeb je definována ve Střednědobém plánu 2016 – 2019 v části 5.3, podrobněji v 5.3.1, tj. „Síť sociálních služeb Zlínského kraje představují ty sociální služby, které budou vyhodnoceny jako potřebné, efektivní, kvalitní, a budou proto podporovány prostředky ze státního rozpočtu (kapitola MPSV) a Zlínského kraje, příp. v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem a financovaných z externích zdrojů.“ Pro účely Akčního plánu pro rok 2019 je tímto myšlena Základní síť a Dočasná síť.

Základní síť je síť sociálních služeb financována z veřejných zdrojů prostřednictvím dotace ze státního rozpočtu, dle § 101a zákona o sociálních službách, z Programů pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje, z projektů Zlínského kraje nebo z Programu podpory B MPSV. Setrvání sociálních služeb v Základní síti na daný rok je v případě sociálních služeb, které provozují činnost nebo v daném roce činnost zahájily, podmíněno úspěšným splněním nastavených parametrů pro hodnocení sociálních služeb dle části 6.1 Akčního plánu pro rok 2019. U sociálních služeb, které nezačaly poskytovat sociální službu dle plánovaného termínu, je postupováno dle části 7.1 Akčního plánu pro rok 2019.

Dočasná síť je síť sociálních služeb, která je od roku 2018 tvořena novými sociálními službami nebo rozšířenými kapacitami stávajících sociálních služeb nad rámec kapacit stanovených v Základní síti, které jsou na základě realizace neinvestičních projektů plně hrazeny z finančních prostředků Evropské unie nebo mají zajištěno financování včetně veřejných zdrojů. Jedná se například o programy podpory z Evropského sociálního fondu, v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám za místní podpory Agentury pro sociální začleňování, v rámci strategií Komunitně vedeného místního rozvoje Místních Akčních Skupin apod., kde není podmínkou dlouhodobá udržitelnost projektových aktivit. Zdrojem financování mohou být i časově omezené vlastní prostředky kraje rozdělované prostřednictvím Programů pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje, kterými má být řešeno mimořádné a časově omezené téma. Setrvání v Dočasné síti je podmíněno zajištěným zdrojem financování z výše uvedených zdrojů.

Zásobník je tvořen od roku 2018 vždy pouze na rok a bude po ukončení hodnocení rozvojových záměrů sestaven z těch rozvojových záměrů, které splnily definovaná hodnotící kritéria a nebyly zařazeny do Základní sítě s ohledem na zachování finančně udržitelné sítě nebo nebyly zařazeny do Dočasné sítě, a to z důvodu nezajištěného finančního krytí.

Budou-li k dispozici volné finanční prostředky (další dotace ze státního rozpočtu, kapitoly MPSV, úspora z důvodu podpořených projektů kraje atd.) a budou pokryty náklady na Základní síť, bude využit Zásobník. Pokud budou určeny finanční zdroje na konkrétní téma, pak mohou být podpořeny záměry, i když nejsou pokryty náklady na Základní síť.

K rozdělení těchto finančních prostředků bude svolán Tým pro dohodu. Na tomto jednání bude určeno, které rozvojové záměry budou ze Zásobníku podpořeny, a to na základě znalostí potřeb ve Zlínském kraji členů Týmu pro dohodu. Předkladatelé rozvojových záměrů ze Zásobníku budou oslovováni v pořadí určeném na základě konsenzu kraje a Týmu pro dohodu do výše volných finančních prostředků. Pokud některý předkladatel rozvojového záměru nebo Žádosti poskytovatele sociálních služeb o finanční podporu z rozpočtu Zlínského kraje odmítne finanční prostředky, je osloven další, a to právě do výše disponibilní částky.

V každém roce může být vyhlášena mimořádná výzva pro podání rozvojových záměrů pro následující plánovací rok a podaný rozvojový záměr může být po splnění všech požadovaných kritérií zařazen do Základní sítě, Dočasné sítě nebo Zásobníku, a to především dle zdroje financování. Vyhlášení výzvy pro podání Žádosti je závislé na disponibilních finančních prostředcích.

Pro vydání Pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (dále také „Pověření“) pro sociální služby je třeba, aby sociální služba byla zařazena do Základní sítě nebo Dočasné sítě.

Postup pro vstup do Základní sítě a Dočasné sítě

Základním předpokladem pro vstup do Základní sítě je podání rozvojového záměru.

Základní předpoklady pro vstup do Dočasné sítě pro rok 2019:

- Podání rozvojového záměru.
- Žádost poskytovatele sociálních služeb o finanční podporu z rozpočtu Zlínského kraje (dále jen „Žádost“).
- Čestné prohlášení a Žádost poskytovatele sociální služby o vstup do Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje (ze Zásobníku rozvojových záměrů), dále jen „Čestné prohlášení“.

Mimo výše uvedené předpoklady pro vstup do Základní sítě a Dočasné sítě může být realizováno výběrové řízení.

6.1 Systém hodnocení sociálních služeb dle parametrů Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Systém hodnocení sociálních služeb ve Zlínském kraji je dlouhodobě používaným nástrojem pro tvorbu Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje. Služby poskytovatelů sociálních služeb jsou hodnoceny podle skutečných údajů za uplynulý rok. Základní rámec hodnocení sociálních služeb pro tvorbu Akčního plánu pro rok 2019 byl zachován. Tzn., že sociální služby byly hodnoceny ve 3 parametrech:

- Efektivita
- Dostupnost a potřebnost
- Předpoklad kvality

Každý parametr obsahuje ukazatele a jejich hodnoty. Ukazatele jsou definovány pro každý druh sociální služby.

V hodnocení sociálních služeb pro tvorbu Akčního plánu pro rok 2019 se postupovalo následovně:

- Sociální služba byla hodnocena za předpokladu, že poskytovatel vyplnil výkaz Skutečnost 2017. V případě, že sociální služba byla registrována v průběhu roku, za který se hodnocení provádělo, a byla tedy poskytována méně než 12 kalendářních měsíců, nebyl na výsledek hodnocení brán zřetel a tato sociální služba byla do Základní nebo Dočasné sítě pro rok 2019 zařazena automaticky.
- Pro účely hodnocení byly, jako i v předchozích obdobích, sociální služby seskupovány dle společných znaků – druh služby, forma služby a cílová skupina služby. Kromě toho byly

sociální služby ještě členěny dle kapacity služby do skupin, které jsou současně využívány při nastavení obvyklých nákladů sociálních služeb.

- V rámci hodnocení skutečných dat roku 2017 byly aktualizovány maximální hodnoty ukazatelů v parametru efektivity tak, aby docházelo ke sblížení těchto hodnot s hodnotami stanovenými pro financování sociálních služeb (pro systém hodnocení sociálních služeb byly obvyklé náklady roku 2017 navýšeny o 5 %).

6.2 Proces hodnocení sociálních služeb dle parametrů Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Hodnocení sociálních služeb dle základních parametrů – efektivita, dostupnost a potřebnost a předpoklad kvality probíhal automatizovaně na základě výstupů z dat poskytovatelů uvedených v aplikaci KISSoS.

Pokud na základě hodnocení sociálních služeb pro zařazení do Základní sítě na následující rok sociální služba nenaplnila stanovené parametry do minimální výše 60 bodů ze 100 možných, byl poskytovatel vyzván k vysvětlení mimořádných okolností (obhajoba specifik), které vedly k nenaplnění hodnocených parametrů, a to prostřednictvím formuláře k tomu určeného. Tento formulář nebyl rozeslán těm poskytovatelům, jejichž sociální služby v průběhu roku 2017 vznikly nebo zanikly, a těm, jejichž sociální služby nebyly součástí Základní sítě pro rok 2017 a ani prostřednictvím rozvojového záměru o vstup do Základní sítě pro rok 2019 nezažádaly.

Vyhodnocení specifik probíhalo na úrovni pracovních skupin obcí s rozšířenou působností a na úrovni odboru SOC KÚZK. V případě, že sociální služba nezískala dodatečné body v rámci daného ukazatele, který obhajovala, a po vyhodnocení specifik nedosáhla minimálně 60 bodů, bylo zařazení sociální služby do Akčního plánu pro rok 2018 projednáváno Týmem pro dohodu. Následující Tabulka č. 6 znázorňuje počet sociálních služeb v procesu hodnocení.

Tabulka č. 6: Počet hodnocených sociálních služeb pro zařazení do Akčního plánu pro rok 2019

Hodnocení sociálních služeb	
Celkem hodnoceno sociálních služeb	342
Počet sociálních služeb, u kterých byl poskytovatel vyzván k obhajobě specifik	21
Počet sociálních služeb, které nezískaly dodatečné body v rámci daného ukazatele, který obhajovaly, a po vyhodnocení specifik nedosáhly minimálně 60 bodů, a jejichž zařazení do Akčního plánu pro rok 2018 bylo projednáno Týmem pro dohodu.	9
Počet nezařazených sociálních služeb do Základní sítě pro rok 2019 po jednání Týmu pro dohodu	0*

* Sociální služba druhu sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatele "HVĚZDA z.ú." (identifikátor služby 5217720) bude ponechána v Základní síti v kapacitě 10 lůžek, ale bez uvedení konkrétního poskytovatele. K tomuto bylo přistoupeno z důvodu akceptace potřeby, kterou území SO ORP Zlín avizuje. Výše uvedenému poskytovateli byl sdělen závěr Týmu pro dohodu na vyřazení této služby ze Základní sítě. Ze strany KÚZK budou zahájena jednání o možnosti získání nového poskytovatele.

7 ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ PRO ROK 2019

Rozvojová opatření představují konkrétní způsob naplňování priorit Zlínského kraje na plánovací období 2016 – 2019, a jsou uvedena v návrhové části Střednědobého plánu 2016 – 2019 nebo v Akčních plánech jako prováděcích dokumentech Střednědobého plánu 2016 – 2019. Dělí se na dvě základní skupiny: opatření systémových priorit společné pro více cílových skupin a opatření k naplnění priorit v rámci čtyř cílových skupin tzv. věcných priorit. Významná část opatření Akčního plánu pro rok 2019 vychází ze schválených rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb Zlínského kraje.

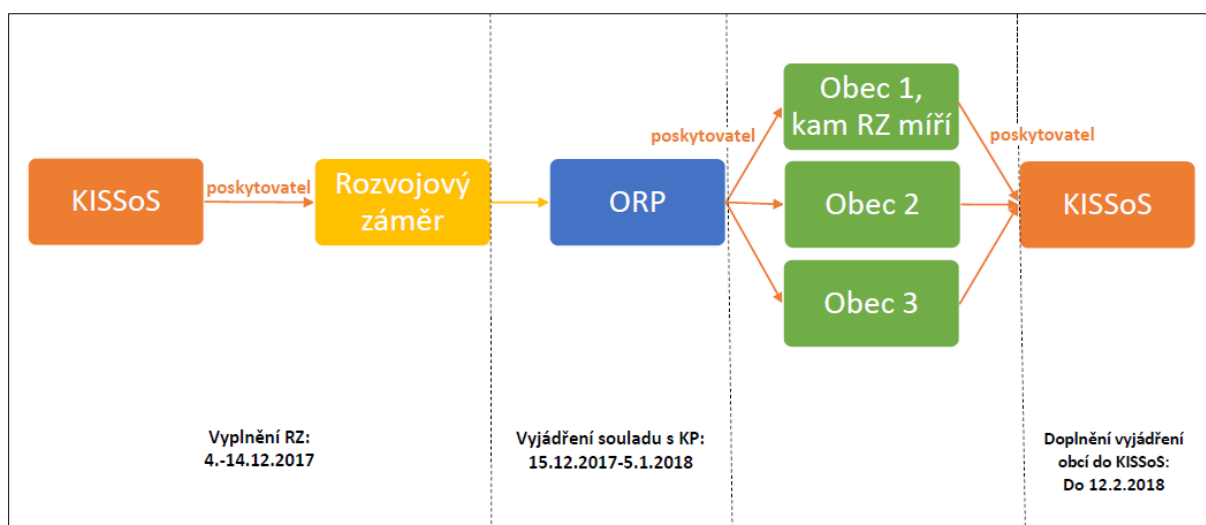
7.1 Rozvojové záměry poskytovatelů sociálních služeb Zlínského kraje

V procesu podávání rozvojových záměrů na rok 2018 došlo k zásadnějším změnám. Ty byly již výhradně podávány prostřednictvím aplikace KISSoS a byly do něj zapojeny ORP i jednotlivé obce, kterých se rozvojový záměr týkal. Takto bylo postupováno i při sběru rozvojových záměrů na rok 2019.

Rozvojové záměry pro rok 2019 vyplňovali poskytovatelé sociálních služeb v prosinci roku 2017 do aplikace KISSoS. K takto vyplněným rozvojovým záměrům se nejprve vyjadřovaly dotčené obce s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností se vyjadřovaly, zda je rozvojový záměr poskytovatele v souladu s komunitním plánováním obce.

Následně poskytovatelé sociálních služeb kontaktovali jednotlivé obce, kam měl směřovat rozvoj sociální služby s žádostí o vyjádření ke konkrétnímu rozvojovému záměru. Stanoviska těchto obcí pak poskytovatelé vložili do aplikace KISSoS a tím byl celý proces podávání rozvojových záměrů ukončen. Celkový proces podávání rozvojových záměrů pro rok 2019 včetně termínů demonstruje níže uvedené schéma.

Schéma: Proces podávání rozvojových záměrů pro rok 2019



V rámci pracovní skupiny odboru SOC KÚZK byly jednotlivé rozvojové záměry vyhodnocovány dle stanovených kritérií. Rozvojový záměr poskytovatele byl hodnocen v následujících okruzích:

Soulad záměru se strategickými dokumenty, splnění formálních náležitostí – eliminační kritérium.

Dostupnost (max. 30 bodů) – zde je hodnocen soulad rozvojového záměru s komunitními plány, a to jaká je dostupnost dané sociální služby tam, kam daná sociální služba míří.

Potřebnost (max. 50 bodů) – zde je hodnocena prioritizace potřeb ze strany jednotlivých SO ORP, jedinečnost cílové skupiny a z jakých potřeb vychází předložený rozvojový záměr. Další bodové zvýhodnění získají rozvojové záměry, které budou reagovat na potřeby 1 – 3 daného SO ORP přes cílové skupiny.

Předpoklady kvality (max. 40 bodů) – zde se hodnotí soulad se zákonnými předpoklady, zkušenosti předkladatele rozvojového záměru s cílovou skupinou, případná inovativnost rozvojového záměru, a zda služba obhájovala specifika.

Připravenost/reálnost záměru (max. 40 bodů) – zde se hodnotí technická připravenost, reálnost rozpočtu a bezbariérovost sociální služby.

Stanovisko obce (max. 20 bodů).

Stanovisko kraje (max. 20 bodů).

Na webových stránkách Zlínského kraje byly zveřejněny informace k hodnocení rozvojových záměrů včetně systémových priorit, krajských témat a definic potřeb včetně prioritizací.

Na jednání pracovních skupin SO ORP, jejichž cílem byla prioritizace rozvojových záměrů, byl ze strany KÚZK členům pracovních skupin představen návrh postupu pro prioritizaci rozvojových záměrů vždy pro jednotlivé SO ORP. Při tvorbě návrhu vycházeli pracovníci KÚZK z dostupných informací o dostupnosti jednotlivých druhů sociálních služeb, potřeb území a z údajů uvedených v rozvojových záměrech.

Finalizace zařazení rozvojových záměrů poskytovatelů do Základní sítě, Dočasné sítě či Zásobníku, které jsou přílohami Akčního plánu pro rok 2019, s přihlédnutím k prioritizaci rozvojových záměrů, s ohledem na opatření ve střednědobém plánu, k prioritám kraje, k prioritám pracovních skupin a k absorpční kapacitě Základní sítě, probíhala na jednání Týmu pro dohodu.

Tabulka č. 7: Přehled počtu rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb

Rozvojové záměry poskytovatelů sociálních služeb	
Počet hodnocených rozvojových záměrů	118
Počet rozvojových záměrů, které nebyly v souladu se strategiemi Zlínského kraje a prioritami Střednědobého plánu 2016 – 2018 a systémovými prioritami pro rok 2019 nebo byly nerelevantní	11
Počet rozvojových záměrů zařazených do Akčního plánu pro rok 2019	15
Celkové předpokládané náklady na realizaci rozvojových záměrů v roce 2019	11 671 159 Kč

Informace pro Základní síť, Dočasnou síť a Zásobník

Sociální služby v Základní síti a Dočasné síti provozující činnost mají povinnost vykazovat údaje v aplikaci KISSoS dle podmínek Veřejnoprávní smlouvy, případně Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na provoz nebo Pověření.

Pokud nebude zahájeno poskytování sociální služby zařazené v Základní síti v roce 2019 dle plánovaného termínu zahájení, bude poskytovatel vyzván k návrhu nového termínu a o tomto návrhu bude jednat Tým pro dohodu. Sociální služba musí dále postupovat dle podmínek uvedených v aktuální výzvě k podání Žádosti poskytovatelů sociálních služeb o finanční podporu z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje pro rok 2019.

Aktualizace Základní sítě, Dočasné sítě a Zásobníku

Aktualizace Základní sítě a Dočasné sítě je procesem, v jehož rámci dochází jednak k přehodnocování stávajících sítí na základě systému hodnocení sociálních služeb, a jednak k reflexi vývoje potřeb v území. Na potřeby, které jsou identifikovány na pracovních skupinách SO ORP, reagují poskytovatelé sociálních služeb prostřednictvím podaných rozvojových záměrů nebo Žádosti.

Pro aktualizaci Dočasné sítě (případně prostřednictvím Zásobníku) mohou být realizovány mimořádné výzvy, kdy ve vyhlášené mimořádné výzvě bude uvedeno konkrétní zaměření řešené situace. Mimořádná výzva může být vyhlášena, pokud dojde na území ke změně potřeb, a to pro sociální služby nezařazené v Základní síti nebo rozšířené kapacity stávajících sociálních služeb nad rámec kapacit stanovených v Základní síti.

Podávání rozvojových záměrů nebo Žádostí bude umožněno všem poskytovatelům, aby nebyla narušena transparentnost procesu. Může ale být vyhlášena výzva na konkrétní téma nebo území. Toto mimořádné kolo bude podmíněno tím, že podané rozvojové záměry nebo Žádosti mají zajištěny finanční prostředky, včetně veřejných, dle definice Dočasné sítě. Mimo tyto konkrétně určené prostředky donátora nebudou tedy požadovány žádné finanční prostředky z kraje ani po dobu realizace ani po ukončení realizace projektu.

Pověření bude vydáno na omezenou dobu realizace projektu či disponibilních finančních zdrojů. Ukončením financování z předložených zdrojů dojde k vyřazení z Dočasné sítě a kraj nebude garantem udržitelnosti.

Pokud poskytovatel ví, kdy bude ukončeno financování dané kapacity z Dočasné sítě a chce usilovat o vstup do Základní sítě, je třeba v dostatečném předstihu plánovat podání rozvojového záměru a dodržet standardní proces pro vstup do Základní sítě. Opětovné podání rozvojového záměru je třeba uskutečnit v případě, kdy poskytovatel si nezajistil finanční prostředky (např. nebyla vypsána dotační výzva) a nemohl být přesunut ze Zásobníku do Dočasné sítě v roce platnosti Zásobníku.

Sociální služby zařazené do Základní sítě a Dočasné sítě budou hodnoceny, ale pokud je služba plně hrazena na základě stanovené vyrovnávací platby jiným subjektem než Zlínským krajem, poskytovatel nebude vyzván k obhajobě specifik v případě nesplnění parametrů hodnocení.

7.2 Přehled opatření Akčního plánu pro rok 2019 ve vazbě na priority a cíle Střednědobého plánu 2016 – 2019

Priority a z nich vycházející opatření naplňují cíle a Vizi Zlínského kraje. Níže v tabulce je znázorněno schéma vazby opatření a priority na vydefinované cíle Střednědobého plánu 2016 – 2019.

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření	
I. Vytvářet a podporovat Síť sociálních služeb s ohledem na hospodárnost při vynakládání finančních prostředků	Bez rozlišení	Systémové priority	Systémová opatření	
		1. Udržitelný rozvoj Sítě sociálních služeb Zlínského kraje	1.S Financování dostupnosti Sítě sociálních služeb Zlínského kraje v roce 2019	
	1. Senioři	1.1. Senioři	2. Vytvoření rámce participace obcí a kraje jako veřejných zadavatelů na zajištění potřeb osob daného území prostřednictvím sociálních služeb	
			Věcné priority	Věcná opatření
		1.1. Podpora transformace stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory na služby pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby	1.1.2. Zachování počtu lůžek služby domovy pro seniory	
		1.2. Rozvoj aktivit zvyšující motivaci pobytových služeb pro seniory k zajišťování podpory především osobám s vysokou mírou podpory při zajištění péče, kterou není možno zajistit v domácím prostředí		

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření
II. V souladu s principem subsidiarity podporovat řešení problémů co nejbližší místu, kde vznikají, a prostřednictvím subjektů, které jsou schopny je řešit	Bez rozlišení	Systémové priority	Systémová opatření
		3. Podpora vzniku a rozvoje zejména terénních a ambulantních služeb a pobytových služeb (nikoliv velkokapacitních) v místech, kde osoby žijí	3.S Financování rozvoje vybraných druhů sociálních služeb podporujících integraci osob se zaměřením na získávání dovedností a znalostí potřebných pro zvýšení jejich zaměstnatelnosti
	1. Senioři	4. Organizacemi zřízenými Zlínským krajem zajišťovat především pobytové služby určené specifickým skupinám obyvatelů s regionálním přesahem	4.S Podpora vzniku chráněných bydlení v rámci transformace pobytových služeb s koordinovaným přístupem v území
		9. Zajištění dostatečného počtu pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením s cílem humanizace a deinstitucionalizace	9.S Vznik věcných opatření pro zachování počtu lůžek v síti
	1. Senioři	Věcné priority	Věcná opatření
		1.3. Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu	1.3.4. Podpora rozvoje pobytových služeb pro seniory komunitního typu v SO ORP Vsetín 1.3.5. Podpora záměru vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve Valašské Polance

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření
III. Usilovat o zajištění specializované péče pro specifické skupiny uživatelů sociálních služeb	2. Osoby se zdravotním postižením	Systémové priority	Systémová opatření
		8. Zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním	8.S Participace kraje na společných jednáních s cílem zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním
	3. Rodiny s dětmi	Věcné priority	Věcná opatření
		3.2. Podpora zvyšování odborných kapacit služeb pro rodiny s ohroženými dětmi	
		3.3. Podpora aktivit a služeb podporujících náhradní rodinnou péči	
	4. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	4.3. Zajištění ubytování s celodenní péčí pro osoby se závislostmi (alkohol), omezeným příjmem/bez příjmu, bez rodinného zázemí, se špatným zdravotním stavem	
		4.4. Rozvoj kapacit specializovaného dluhového poradenství	
4.5. Podpora ambulantních případně vybraných pobytových sociálních služeb v ORP pro osoby závislé na návykových látkách		10.S Participace kraje na společných jednáních s cílem nalézt objekt a zajistit poskytovatele	

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření
IV. Podporovat vytváření komplexů sociálních služeb ve smyslu vzájemné propojenosti a návaznosti služeb	2. Osoby se zdravotním postižením	Věcné priority	Věcná opatření
		2.1. Podpora integrace osob s duševním onemocněním formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb	2.1.2. Zvýšení kapacit sociální rehabilitace v SO ORP Otrokovice, Vizovice, Zlín
	4. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	4.2. Rozvoj ambulantních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností nad 30 tisíc obyvatel	4.2.2. Podpora záměru vzniku služby odborného sociálního poradenství v SO ORP

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření
V. Prostřednictvím poskytovaných sociálních služeb podporovat samostatnost a nezávislost osob, preferovat služby poskytované v přirozeném prostředí osob	1. Senioři	Věcné priority	Věcná opatření
		1.4. Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb	1.4.4. Zvýšení časové dostupnosti pečovatelské služby pro seniory v SO ORP Uherské Hradiště, Uherský Brod a Valašské Meziříčí 1.4.5. Zvýšení časové dostupnosti osobní asistence pro seniory v SO ORP Otrokovice, Vizovice, Zlín
	2. Osoby se zdravotním postižením	2.2. Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území	2.2.4. Podpora transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením v SO ORP Kroměříž 2.2.5. Podpora transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením v SO ORP Zlín
		2.3. Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí	2.3.2. Podpora vzniku sociální služby sociálně terapeutické dílny v SO ORP Bystřice pod Hostýnem
		2.4. Podpora pro pečující osoby	
		3.1. Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb	3.1.5. Podpora záměru vzniku služby odborného sociálního poradenství v SO ORP Luhačovice a Valašské Klobouky a rozšíření kapacity v SO ORP Rožnov pod Radhoštěm 3.1.6. Podpora záměru rozšíření kapacity služby nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v SO ORP Kroměříž
	3. Rodiny s dětmi		
	4. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	4.1. Udržení a rozvoj terénní sociální práce	

Specifický cíl	Cílová skupina u věcných priorit	Priority	Opatření
VI. Dosáhnout dobré kvality sociálních služeb a informovanosti o poskytovaných sociálních službách	Bez rozlišení	Systémové priority	Systémová opatření
		5. Rozvoj nástrojů měření efektivity Sítě sociálních služeb Zlínského kraje	5.S Zlepšení nástrojů pro měření efektivity služeb, které tvoří a rozšiřují Síť
		6. Definování principů pro tvorbu Optimální Sítě sociálních služeb	6.S Definování principů pro tvorbu Optimální Sítě sociálních služeb
		7. Zajistit dostatečnou informovanost partnerů a občanů Zlínského kraje	7.S Sdílení dobré praxe v procesu transformace
		11. Podpora při realizaci opatření vedoucích ke zlepšení bezbariérovosti sociálních služeb	11.S Příprava postupu pro vstup do sítě sociálních služeb, které jsou bezbariérové.

7.3 Systémová opatření pro rok 2019

Následující přehled obsahuje informace o opatřeních Akčního plánu pro rok 2019. V úvodní části jsou konkrétní systémová opatření pro rok 2019, kterými budou naplňovány systémové priority. Součástí jsou vyčíslené náklady na plnění daného opatření a uveden zdroj, který se na zajištění plnění opatření bude podílet.

PRIORITA č. 1	Udržitelný rozvoj Sítě sociálních služeb Zlínského kraje
OPATŘENÍ 1.S	Financování dostupnosti Sítě sociálních služeb Zlínského kraje v roce 2019
VÝSTUP	Schválená podpora poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji v roce 2019
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 163 056 000 Kč *
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet ČR – kapitola MPSV

* Jedná se o hodnotu uvedenou v Tabulce č. 5.

PRIORITA č. 3	Podpora vzniku a rozvoje zejména terénních a ambulantních služeb a pobytových služeb (nikoliv velkokapacitních) v místech, kde osoby žijí
OPATŘENÍ 3.S	Financování rozvoje vybraných druhů sociálních služeb podporujících integraci osob se zaměřením na získávání dovedností a znalostí potřebných pro zvýšení jejich zaměstnatelnosti
VÝSTUP	Podpora 4 druhů sociálních služeb
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	142 584 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Evropský sociální fond – Operační program Zaměstnanost, Zlínský kraj, Individuální projekt Zlínského kraje „Podpora a rozvoj vybraných druhů sociálních služeb ve Zlínském kraji“

PRIORITA č. 4	Organizacemi zřízenými Zlínským krajem zajišťovat především pobytové služby určené specifickým skupinám obyvatelů s regionálním přesahem
OPATŘENÍ 4.S	Podpora vzniku chráněných bydlení v rámci transformace pobytových služeb s koordinovaným přístupem v území
VÝSTUP	Podpora 1 druhu sociálních služeb
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 394 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Evropský sociální fond – Operační program Zaměstnanost, Zlínský kraj, Individuální projekt Zlínského kraje „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“

PRIORITA č. 5	Rozvoj nástrojů měření efektivity Sítě sociálních služeb Zlínského kraje
OPATŘENÍ 5.S	Zlepšení nástrojů pro měření efektivity služeb, které tvoří a rozšiřují Síť
VÝSTUP	Podání projektové žádosti do výzvy v operačním programu Zaměstnanost – rozšíření modulů aplikace KISSoS
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Zlínský kraj

PRIORITA č. 6	Definování principů pro tvorbu Optimální Sítě sociálních služeb
OPATŘENÍ 6.S	Definování principů pro tvorbu Optimální Sítě sociálních služeb
VÝSTUP	Podání projektové žádosti do výzvy v operačním programu Zaměstnanost
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Zlínský kraj

PRIORITA č. 7	Zajistit dostatečnou informovanost partnerů a občanů Zlínského kraje
OPATŘENÍ 7.S	Sdílení dobré praxe v procesu transformace
VÝSTUP	Seminář v rámci projektu „Transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji“
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Zlínský kraj

PRIORITA č. 8	Zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním
OPATŘENÍ 8.S	Participace kraje na společných jednáních s cílem zlepšit kvalitu života osob s duševním onemocněním
VÝSTUP	Účast na aktivitách v rámci projektu MZ Deinstitutionalizace psychiatrické péče
ODPOVĚDNOST	Zlínský kraj, Ministerstvo zdravotnictví
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	Bez finančního nákladu
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	nerelevantní

PRIORITA č. 9	Zajištění dostatečného počtu pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením s cílem humanizace a deinstitutionalizace
OPATŘENÍ 9.S	Vznik věcných opatření pro zachování počtu lůžek v síti
VÝSTUP	Věcné opatření 1.1.2. v Akčním plánu pro rok 2019 v cílové skupině Senioři
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 971 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet ČR – kapitola MPSV

PRIORITA č. 10	Zajištění potřeb osob se závislostmi, které žijí rizikovým způsobem života, a mají sníženou soběstačnost
OPATŘENÍ 10.S	Participace kraje na společných jednáních s cílem nalézt objekt a zajistit poskytovatele
VÝSTUP	Setkání se zástupci Statutárního města Zlín a s obcemi, které mají vhodnou nemovitost pro tento účel
ODPOVĚDNOST	Zlínský kraj
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	Bez finančního nákladu
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	nerelevantní

PRIORITA č. 11	Podpora při realizaci opatření vedoucích ke zlepšení bezbariérovosti sociálních služeb
OPATŘENÍ 11.S	Příprava postupu pro vstup do sítě sociálních služeb, které jsou bezbariérové
VÝSTUP	Stanovení postupu pro vstup do sítě sociálních služeb, s ohledem na bezbariérovost sociální služby
ODPOVĚDNOST	Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	Bez finančního nákladu
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	nerelevantní

7.4 Věcná opatření pro rok 2019

Věcná opatření pro rok 2019 jsou tvořena opatřeními, která se zaměřují na zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje a systémovými opatřeními, jejichž cílem je plnění průřezového tématu v rámci priorit cílové skupiny.

7.4.1 Cílová skupina Seniori

Krajská témata pro rok 2019 – Cílová skupina Seniori

- 1. Podpora terénních sociálních služeb** – (pečovatelská služba – pokud je již plně využitý fond pracovní doby ve vztahu k provozní době, bude podporován rozvoj, který rozšíří provozní dobu, a pokud je provozní doba na maximum, pak lze i navýšit kapacity – prioritní je pokrytí večerních hodin, víkendů a svátků; dále také podpora osobní asistence a odlehčovací služby). Cílem je vytvořit takové podmínky, aby co nejvíce seniorů mohlo setrvat v domácím prostředí co nejdéle.
- 2. Lůžka pro seniory s cílem udržitelného rozvoje sítě sociálních služeb** – (domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem pro klienty s Alzheimerem a jinými typy demencí a odlehčovací služby). Cílem je přehodnotit dostupná lůžka v území, přehodnotit obsazenost a řešit „bílá místa“ s ohledem na počty obyvatel a jejich pokrytí v území. V aktuálním střednědobém plánu nebylo možné navýšování lůžek. Stále ale nebudou podporována velkokapacitní zařízení a zařízení, která nevznikla v souladu se střednědobým plánováním.
- 3. Sociální lůžka podle § 52 zákona o sociálních službách** – zdravotnická zařízení disponují počty lůžek v jednotkách. Sociální lůžka ve zdravotnických zařízeních mají sloužit k překlenutí situace, než se rodina/sociální služba připraví na péči o seniora, případně zajistí pobytovou sociální službu.

PRIORITA č. 1.1.	Podpora transformace stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory na služby pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí vyžadujících celodenní péči jiné osoby
OPATŘENÍ 1.1.2.	Zachování počtu lůžek pobytových služeb pro seniory
VÝSTUP	19 lůžek pobytových služeb pro seniory ve SO ORP Uherský Brod 4 lůžka pobytových služeb pro seniory v SO ORP Uherské Hradiště (pozn.: jedná se o pokračování opatření 1.1.1 z roku 2017 s realizací i v roce 2018 – dle vyhodnocení roku 2017 a z pohledu počtu lůžek nad avizovanou hodnotu -75)
ODPOVĚDNOST	Poskytovatelé sociálních služeb
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	10 971 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, FZP, ostatní zdroje

PRIORITA č. 1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu
OPATŘENÍ č. 1.3.4.	Podpora udržení kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve SO ORP Vsetín
VÝSTUP	18 lůžek služby Domov pro seniory poskytovatele Charita Nový Hrozenkov (pokračování humanizace v organizaci Sociální služby Vsetín, příspěvková organizace – pokles o 18 lůžek v roce 2019 v Domově pro seniory Karolinka)
ODPOVĚDNOST	Poskytovatelé sociálních služeb
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	8 586 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, FZP, ostatní zdroje

PRIORITA č. 1.3.	Podpora rozvoje dostupnosti kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu
OPATŘENÍ č. 1.3.5.	Podpora záměru vzniku kapacit pobytových služeb pro seniory komunitního typu ve Valašské Polance*
VÝSTUP	Podpořený investiční záměr vzniku 20 lůžek pobytové sociální služby (náhrada kapacit utlumeného Domova pro seniory Podlesí)
ODPOVĚDNOST	Zlínský kraj
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	Bez finančních nároků
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	-

* Opatření přechází z roku 2016 i roku 2017 (1.3.1).

PRIORITA č. 1.4.	Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb
OPATŘENÍ č. 1.4.4.	Zvýšení časové dostupnosti pečovatelské služby pro seniory ve SO ORP Uherské Hradiště, Uherský Brod a Valašské Meziříčí
VÝSTUP	Zvýšení počtu hodin v přímé péči včetně cesty minimálně o 1 971 hodin přímé péče včetně cesty/rok
ODPOVĚDNOST	Charita Valašské Meziříčí, Oblastní charita Uherské Hradiště
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 520 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

PRIORITA č. 1.4.	Podpora časové a finanční dostupnosti terénních služeb
OPATŘENÍ č. 1.4.5.	Zvýšení časové dostupnosti osobní asistence pro seniory ve SO ORP Otrokovice, Vizovice, Zlín
VÝSTUP	Zvýšení počtu hodin v přímé péči včetně cesty minimálně o 2 955 hodin přímé péče včetně cesty/rok
ODPOVĚDNOST	ABAPO, s.r.o.
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 758 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

7.4.2 Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením

Krajská témata pro rok 2019 – Cílová skupina Osoby se zdravotním postižením

- 1. Služby pro osoby s duševním onemocněním (všechny formy)** – cílem je začlenit tyto osoby do běžné společnosti, aby z důvodu absence příslušných sociálních služeb (včetně pobytových), nemuseli setrvávat v psychiatrických nemocnicích.
- 2. Zlepšení dostupnosti služby raná péče** – vazba na nové screeningové metody, které odhalí poruchy autistického spektra v raném stádiu a pokud se s dítětem začne včas pracovat (do dvou let věku dítěte), lze nemoci předejít nebo ji výrazně zmírnit. Tím by nedocházelo k pozdějšímu zatížení systému sociálních služeb. Služby rané péče avizují nedostatek kapacit k okamžitému uzavření smlouvy s žadatelem.
- 3. Domov pro osoby se zdravotním postižením pouze pro děti 0-18 let s handicapem** – vizí kraje je humanizace podmínek pro děti, které mají takové postižení, že není možné umístění v náhradní rodinné péči nebo u pěstounů. Lůžková kapacita je i ve stávajících zařízeních, ale problém jsou

neodpovídající podmínky, kdy jsou děti v těchto zařízeních spolu s dospělými a na pokojích po 6 i více. Děti mají své specifické potřeby. V současné době evidují pobytová zařízení cca 40 dětí s handicapem za kraj a cílem by bylo vytvoření jednoho zařízení v rámci kraje komunitního typu (do 18 lůžek).

4. Návazné terénní a ambulantní sociální služby na transformace Domovů pro osoby se zdravotním postižením – jde např. o rozvoj služeb Sociálně terapeutických dílen, osobní asistence, sociální rehabilitace, a to tak, aby se osoby se zdravotním postižením mohly co nejvíce přiblížit běžnému životu.

5. Služby pro osoby s poruchou autistického spektra starší 7 let – ve všech územích není dostatečně pokryto. Potřebnost využití služeb se může projevit ve chvíli, kdy budou děti dospívat. Může dojít k nárůstu agresivity, kterou již rodiče nebudou schopni zvládat. Dalším problémem je stárnutí/úmrtní rodičů pečujících o své již dospělé děti s poruchou autistického spektra a pak chybí odpovídající sociální služba. Na území kraje je již zařízení „Centrum ÁČKO“ ve Valašském Meziříčí, ale to je hůře dostupné pro vzdálené území.

PRIORITA č. 2.1.	Podpora integrace osob s duševním onemocněním formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb
OPATŘENÍ č. 2.1.2.	Zvýšení kapacit sociální rehabilitace ve SO ORP Otrokovice, Vizovice, Zlín
VÝSTUP	Zvýšení počtu hodin poskytnutých intervencí minimálně o 1 478 hodin intervencí/rok
ODPOVĚDNOST	Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s.
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 084 590 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

PRIORITA č. 2.2.	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území
OPATŘENÍ č. 2.2.4.	Podpora transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve SO ORP Kroměříž
VÝSTUP	Transformace 8 lůžek služby Domovy pro osoby se zdravotním postižením Barborka, poskytovatele Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace, na 8 lůžek odlehčovací služby
ODPOVĚDNOST	Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	608 000 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

PRIORITA č. 2.2.	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území
OPATŘENÍ č. 2.2.5.	Podpora transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve SO ORP Zlín
VÝSTUP	Transformace 4 lůžek služby Hrádek, domov pro osoby se zdravotním postižením Fryšták, poskytovatele Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením, příspěvková organizace, na 4 lůžka chráněného bydlení
ODPOVĚDNOST	Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením, příspěvková organizace
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	- 4 000 Kč (úspora)
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	-

PRIORITA č. 2.2.	Podpora transformace kapacit ústavních služeb pro osoby se zdravotním postižením na pobytové služby odpovídající identifikovaným potřebám klientů a osobám v území
OPATŘENÍ č. 2.2.6.	Podpora transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením ve SO ORP Uherské Hradiště*
VÝSTUP	Vznik 6 lůžek služby Chráněné bydlení, poskytovatele Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace (obec Boršice) a současně snížení kapacity v DOZP Medlovice
ODPOVĚDNOST	Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	- 492 000 Kč (úspora)
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

* Opatření vzniká ze schválené kapacity v Základní síti roku 2018, která nebyla dosud realizována, a byl vydán úmysl pověřit.

PRIORITA č. 2.3.	Podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím rozvoje ambulantních, terénních služeb v místech, kde tyto osoby žijí
OPATŘENÍ č. 2.3.3.	Podpora vzniku a udržení kapacity sociální služby sociálně terapeutické dílny ve SO ORP Bystřice pod Hostýnem
VÝSTUP	Do Základní sítě pro rok 2019 byla zařazena nová sociální služba poskytovatele Rodinné centrum Knoflík, z.s., IČ 02919974. Jedná se o druh služby Sociálně terapeutické dílny ve SO ORP Bystřice pod Hostýnem s průměrným přepočteným úvazkem pracovníka v přímé péči 1,50 a poskytovatel oznámil, že není schopen zajistit vznik sociálně terapeutické dílny.
ODPOVĚDNOST	Rodinné centrum Knoflík, z.s.
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 207 769 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), uživatelé, ostatní zdroje

7.4.3 Cílová skupina Rodiny s dětmi

Krajská témata pro rok 2019 – Cílová skupina Rodiny s dětmi

- 1. Zlepšení dostupnosti odborného sociálního poradenství se zaměřením na dluhové poradenství a látkové a nelátkové závislosti** – v období 2019 – 2021 by chtěl Zlínský kraj mířit spíše na nelátkové závislosti, kterých přibývá (gamgling, počítačové hry, atd.). Také je třeba řešit složitou finanční situaci rodin, která může vzniknout i z důvodu neplacení alimentů.
- 2. Zlepšení dostupnosti intervenčního centra** – posílení kapacit intervenčního centra tak, aby byla zajištěna dostupnost služby na všech územích.

PRIORITA č. 3.1.	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb
OPATŘENÍ č. 3.1.5.	Podpora záměru vzniku služby odborného sociálního poradenství ve SO ORP Luhačovice a Valašské Klobouky a rozšíření kapacity ve SO ORP Rožnov pod Radhoštěm
VÝSTUP	Zvýšení počtu hodin poskytnutých intervencí minimálně o 1 379 hodin intervencí/rok
ODPOVĚDNOST	ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s.; Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při Nadaci Jana Pivečky, o.p.s.
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 573 200 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), ostatní zdroje

PRIORITA č. 3.1.	Udržitelnost a podpora rozvoje ambulantních a terénních služeb pro ohrožené rodiny a děti, které zabraňují umístění dětí do ústavních pobytových služeb
OPATŘENÍ č. 3.1.6.	Podpora záměru rozšíření kapacity služby nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve SO ORP Kroměříž
VÝSTUP	Zvýšení počtu kontaktů minimálně o 1 149 kontaktů/rok
ODPOVĚDNOST	Společnost Podané ruce o.p.s.
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 390 500 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), ostatní zdroje

7.4.4 Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Krajská témata pro rok 2019 – Cílová skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením

- 1. Domov se zvláštním režimem pro osoby se závislostí na alkoholu** – z pohledu plánování je alokováno 40 lůžek, nicméně se zatím nepodařilo záměr realizovat – problémy jsou se získáním vhodné budovy, a to především kvůli obavám obyvatel v lokalitě, kde je nemovitost dostupná. Prioritou kraje toto zůstává, neboť potřebnost zaznívá napříč všemi územími.
- 2. Zlepšení dostupnosti odborného sociálního poradenství pro nelátkové závislosti** např. gambling – aktuálně není v síti žádná odpovídající služba.

PRIORITA č. 4.2.	Rozvoj ambulantních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností nad 30 tisíc obyvatel
OPATŘENÍ č. 4.2.2.	Podpora záměru vzniku služby odborného sociálního poradenství ve SO ORP Uherský Brod
VÝSTUP	Zajištění počtu hodin poskytnutých intervencí 996 hodin intervencí/rok
ODPOVĚDNOST	Oblastní charita Uherský Brod
PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY 2019	1 075 100 Kč
ZDROJ KRYTÍ NÁKLADŮ	Státní rozpočet, ÚSC (obce, kraj), ostatní zdroje

7.4.5 Další opatření

Jako další opatření, mimo již definované v akčních plánech, si dává KÚZK ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a dotčenými subjekty za cíl:

- Organizaci kulatého stolu se zástupci Úřadu práce ve vazbě na klienty sociální služby druhu sociálně terapeutické dílny.
- Pokračování v systematické komunikaci s poskytovateli sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním v souvislosti s přípravou projektu.
- Přesnější metodické vedení poskytovatelů v oblasti nastaveného výkaznictví pro jednotlivé druhy služeb, včetně revize vykazovaných ukazatelů.
- Nastavení efektivnějšího systému hodnocení sociálních služeb.

Financování mimořádných situací

Při daném systému plánování a financování Základní sítě a Dočasné sítě může dojít k nepředpokládaným situacím, které nebylo možno plánovat ani jim předcházet. Jedná se o situace, kdy je třeba zachovat vyváženou a efektivní Základní síť a Dočasnou síť, nebo se jedná o celokrajskou působnost, a také mimořádnou situací mohou být sociální služby pro specifickou cílovou skupinu (ojedinělé postižení nebo nemoc), kde pro obec je to neefektivní financování s ohledem na četnost potřeb. A zejména jsou tímto myšleny situace, kdy by mohlo dojít k ohrožení zdraví a života a řešení nesnese odklad.

Proto lze předpokládat, že pro vyřešení těchto mimořádných situací bude třeba realizovat jiný postup, než jaký je nastaven pro Základní síť, Dočasnou síť a Zásobník a jejich aktualizaci a rozvoj.

Na odbor SOC KÚZK bude předán podnět, že nastala nepředpokládaná situace (podnět bude obsahovat zdůvodnění vč. podkladů a návrhu opatření). Ze strany odboru SOC KÚZK bude zpracováno stanovisko a toto bude předáno zástupci Rady Zlínského kraje pro sociální oblast.

V případě, že se podnět ukáže jako oprávněný, bude dále projednán v Týmu pro dohodu, Radou Zlínského kraje, Výborem sociálním a Zastupitelstvem Zlínského kraje.

Pokud se mají zřídit v této mimořádné situaci nová lůžka či úvazky, bude vždy nezbytné jasně definovat i časový horizont tohoto opatření i s ohledem na finanční zdroje.

Podání rozvojového záměru nebo Žádosti pro jiný než plánovaný rok (např. na rok následující) má být řešením především pro navazující sociální služby na investiční projekty a tímto může být deklarována podpora pro poskytovatele sociální služby vůči poskytovateli finančních zdrojů.

8 ZÁVĚR

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019 představuje jednoletý prováděcí dokument Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2019 a spolu s ním je prostředkem pro tvorbu kvalitní, efektivní a dostupné Základní sítě a Dočasné sítě sociálních služeb Zlínského kraje, která reflektuje potřeby obyvatel Zlínského kraje, a to s ohledem na dostupné finanční zdroje.

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019 je posledním prováděcím dokumentem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2019. Následně bude zpracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020 – 2022. Obsahem nového Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji bude i vyhodnocení tohoto Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2019. Výsledky vyhodnocení budou tvořit základnu pro nastavení vize a cílů pro období 2020 – 2022, neboť i pro nadcházející období bude snahou, aby byly na území Zlínského kraje poskytovány sociální služby efektivní, kvalitní a dostupné osobám v nepříznivé životní situaci s cílem zabránění jejich sociálnímu vyloučení a podporující co nejvyšší kvalitu života.

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
DZP	Domovy pro osoby se zdravotním postižením
DZR	Domovy se zvláštním režimem
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
FM EHP	Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru
FZP	Fondy zdravotních pojišťoven
ID	Identifikátor sociální služby
IP	Individuální projekt
KISSoS	Krajský informační systém sociálních služeb (webová aplikace)
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MAS	Místní akční skupina
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
OOSV	Osoby ohrožené sociálním vyloučením
OP Z	Operační program Zaměstnanost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OZP	Osoby se zdravotním postižením
PP	Přímá péče
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SOC	Sociálních věcí (odbor sociálních věcí)
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
SR	Státní rozpočet
THC	Tetrahydrocannabinol
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZK	Zlínský kraj

10 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Senioři dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019) ..	29
Tabulka č. 2: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Osoby se zdravotním postižením dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)	34
Tabulka č. 3: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)	39
Tabulka č. 4: Přehled počtu kapacit služeb pro cílovou skupinu Osoby ohrožené sociálním vyloučením dle SO ORP zařazených v Základní síti a Dočasné síti pro rok 2018 (3. aktualizace) včetně zařazených opatření (sociální služby, které zahájily poskytování s účinností od 1. 1. 2017 a předpoklad zahájení v průběhu roku 2018 a 2019)	43
Tabulka č. 5: Skutečné náklady Základní sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2012 – 2017 a předpokládané náklady Základní sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2018 – 2023, včetně zdrojů financování (v tis. Kč).....	46
Tabulka č. 6: Počet hodnocených sociálních služeb pro zařazení do Akčního plánu pro rok 2019	58
Tabulka č. 7: Přehled počtu rozvojových záměrů poskytovatelů sociálních služeb	60

11 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Základní síť sociálních služeb Zlínského kraje v rámci Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019
- Příloha č. 2 Zásobník rozvojových záměrů pro rok 2019 v rámci Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2019
- Příloha č. 3 Dočasná síť sociálních služeb Zlínského kraje v rámci Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji
- Příloha č. 4 Priorizace potřeb ze strany SO ORP pro rok 2019